

Årsredovisning 2024

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
2	Kommundirektören har ordet	5
3	Förvaltningsberättelse	6
3.1	Översikt över verksamhetens utveckling	6
3.1.1	Sammandrag	6
3.2	Den kommunala koncernen	8
3.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
3.3.1	Övergripande utmaningar	9
3.3.2	Ekonomiska förutsättningar	9
3.4	Händelser av väsentlig betydelse	12
3.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
3.5.1	Styrning och ledning	13
3.5.2	Uppsiktsplikt och intern kontroll	13
3.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	15
3.6.1	God ekonomisk hushållning	15
3.6.2	Verksamhet/måluppfyllelse	16
3.6.3	Finansiell analys	20
3.6.4	Balanskravsresultat	29
3.6.5	Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten	30
3.7	Väsentliga personalförhållanden	32
3.7.1	Sjukfrånvaro	33
3.8	Förväntad utveckling	34
4	Drift- och investeringsredovisning	35
4.1	Driftredovisning (verksamheten)	35
4.2	Investeringsredovisning (netto)	36
5	Ekonomisk redovisning	38
5.1	Räkenskaper årsredovisning	38
5.1.1	Resultaträkning	38
5.1.2	Kassaflöde	39

5.1.3	Balansräkning	41
5.1.4	Noter	42
5.2	Redovisningsprinciper	48
5.3	Begreppsförklaringar	49
6	Nämnder.....	51
6.1	Barn- och utbildningsnämnden.....	51
6.2	Kommunstyrelsen.....	54
7	Koncernbolag	62
7.1	Valbohem AB.....	62
7.2	Färgelanda Vatten AB	64
8	Revisionsberättelse.....	66

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

År 2024 har präglats av en rad utmaningar vad det gäller de ekonomiska läget, framförallt avseende budgetarbetet för perioden 2025-2027. Resultatet blev för 2024 mycket sämre än budgeterat resultat totalt minus ca 17 miljoner.

Bekymmersamt är att våra verksamheter gick med minus 54 miljoner back.

Under 2024 har ett stort arbete påbörjats vad det gäller fastighetsbeståndet genom att ta fram en lokalförsörjningsplan. Denna skall vägleda oss i arbete med att få fram vilka fastigheter vi i framtiden skall ha kvar då de flesta är i dåligt skick med stora underhållsbehov.

Befolkningsutvecklingen ser inte bra ut kommande år framförallt vad det gäller de yngre åldrarna som gör att vi har alldeles för många skolor i förhållande till antalet barn. Däremot ser antalet äldre ut att öka som gör att vi kommer att ha utmaningar inom äldreomsorgen.

Trots det kärva läget vi står inför finns det ändå framtidstro på att vi skall klara oss igenom detta genom att fatta viktiga men inte roliga beslut som får vår kostnadsmassa att minska.

Jag vill också passa på att rikta ett stort tack till vår duktiga och oerhört lojala personal som gör ett jättefint arbete.

Ulla Börjesson

Kommunstyrelsens ordförande

2 Kommundirektören har ordet

Under 2024 har vår kommun fortsatt ställts inför betydande utmaningar. Trots detta har vi målmedvetet fortsatt att arbeta för en hållbar och trygg framtid för våra invånare. Våra engagerade, flexibla och lösningsfokuserade medarbetare har hittat nya

vägar och med outtröttlig insats fortsatt att leverera kommunal service till våra medborgare.

Kommunens ekonomiska situation är mycket

ansträngd och kräver resoluta åtgärder för att på lång sikt skapa balans i både ekonomi och verksamhet. Det är avgörande att vi hittar nytänkande lösningar, tar modiga beslut och visar flexibilitet för att kommunen ska kunna fortsätta att uppfylla sitt viktiga uppdrag gentemot samhället.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla våra fantastiska medarbetare för ert enastående arbete och engagemang. Det är tack vare era insatser som vi kan göra skillnad för de människor vi finns till för. Tack!

Katrin Siverby

Kommundirektör

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

En övergripande fråga under året har varit att bedriva verksamheterna inom av kommunfullmäktige beviljade ramar. Denna fråga har varit av stor betydelse under de senaste åren

men har blivit än mer prekär under 2024 och kommer att dominera arbetet under 2025 inför budgetarbetet med MRP 2026-2030.

3.1.1 Sammandrag

Koncernen belopp i Mnkr	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	161.4	135.1	72.5	79.6	119.5
Verksamhetens kostnader	-645.5	-588.5	492.3	495.2	-525.7
Årets resultat	-69.4	14.4	30.7	3.3	-11.3
Soliditet %	22.9	21.8	20.4	18.0	15.6
Investeringar netto	32.3	29.6	56.8	39.8	16.1
Långfristig låneskuld	208.3	217.3	221.8	244.7	247.8

Kommunen belopp i Mnkr	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare	6 376	6 434	6 512	6 576	6 658
Kommunal skattesats, %	22.91	22.91	22.91	22.26	22.26
Verksamhetens intäkter	89.4	81.0	72.4	79.6	70.9
Verksamhetens kostnader	-583.8	-543.9	-492.3	-495.2	-485.2
Skatteintäkter och generella statsbidrag	488.7	490.9	462.5	430.4	415.6
Årets resultat	-17.5	16.4	30.7	3.3	-10.6
Soliditet, %	34.5	33.9	31.7	26.7	22.4
Soliditet inklusive ansvarstagande för pensioner, %	2.2	7.0	3.0	-7.0	-11.0
Investeringar netto	7.7	10.0	11.0	7.5	3.7
Långfristiga låneskulder	30.3	43.6	47.0	51.0	55.0
Antalet årsanställda	479	459	487	511	509

Slutförda och påbörjade investeringar

Den samlade investeringsvolymen för 2024 uppgick till 7,7 mnkr. Under året har investeringar för 3,7 mnkr genomförts avseende energieffektiviseringar (har fått investeringsbidrag motsvarande 2,7 mnkr), fastighetsinvesteringar motsvarande 5,9 mnkr för bl.a. Kyrkvägens förskola och idrottshallen.

Samtidigt pågår planering för fler nya förskolor och idrottsanläggningar i kommunen. Det förbereds även för olika samhällsinvesteringar med mål att skapa en samhällsutveckling för att bidra till att uppnå kommunens vision.

Årets ekonomiska resultat

Det ekonomiska resultatet för 2024 uppgår till -17,5 mnkr. Det mycket stora underskottet beror framför allt på nämndernas underskott med -54 mnkr. Resultatet förbättras framför allt beroende på högre skatteintäkter, lägre pensionskostnader

och lägre räntekostnader.

Det negativa resultatet innebär att kommunen ej uppnår det finansiella målen "resultat" och därmed ej en god ekonomisk hushållning.

Avstämning finansiella mål

Kommunens finansiella mål enligt Mål och Resursplan 2024-2026:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 – 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

I och med att resultatet för 2024 blev -17,5 mnkr så uppnås ej resultatmålet att resultatet ska ligga mellan 2 och 4 % av skatter och statsbidrag. Soliditetsmålet uppnås som följd av den mycket låga investeringsnivån.

Kommunens personal

Antalet tillsvidareanställda medarbetare uppgår för 2024 till 467 personer, vilket motsvarar **87** procent av kommunens totala personalstyrka. År 2023 var andelen tillsvidareanställda **89** procent.

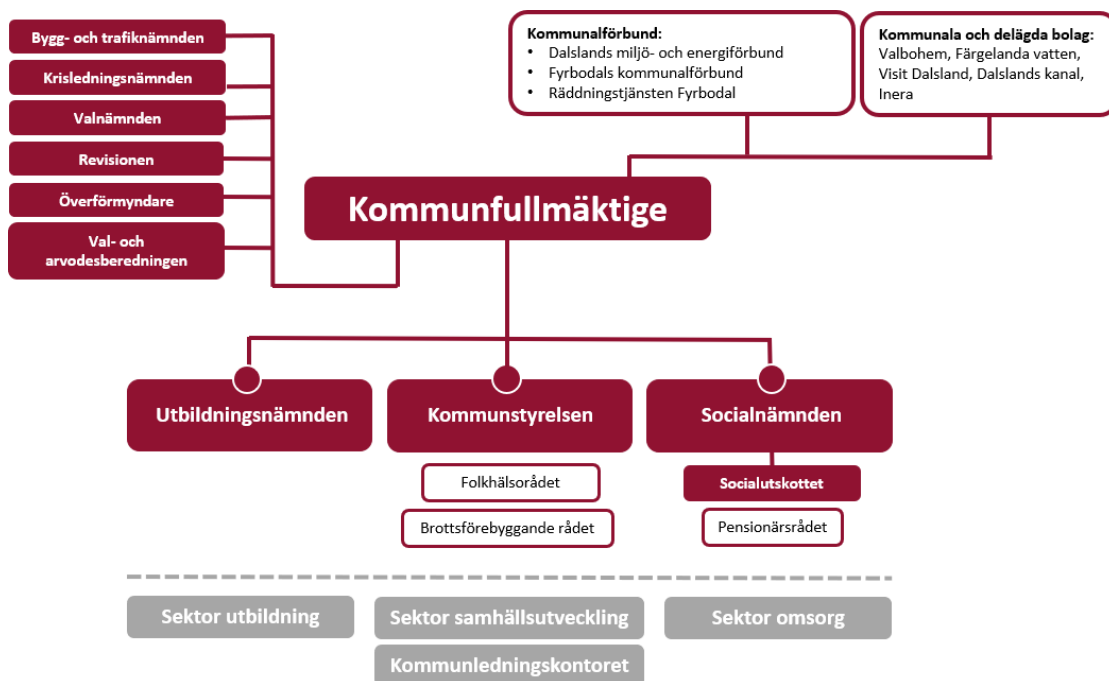
Inom kommunen har andelen tillsvidareanställda som har en heltidsanställning ökat. Vid årets slut uppgick dessa till 81 procent att jämföra med 78 procent år 2023. Andelen heltidsanställningar har ökat med 2 procentenheter bland kvinnor men

ligger kvar på samma nivå bland män. Under 2018 var det färre som hade en sysselsättningsgrad under 75 procent jämfört med föregående år.

I Färgelanda kommun uppgick personalomsättningen till 13,5 procent under 2024 vilket är en minskning mot föregående år, men fortsatt hög i jämförelse mot andra kommuner i såväl Fyrbodal som i riket.

3.2 Den kommunala koncernen

I nedanstående bild framgår den kommunala koncernen per 2024-12-31. Koncernen utgörs av nämnder samt de kommunala bolagen.

För att service till invånare och besökare ska vara så bra som möjligt bedrivs verksamheten i olika driftsformer vilket framgår av organisationsschemat.

De verksamheter som drivs i bolagsform är de som verkar på en konkurrensutsatt marknad och där bolagsformen bedöms vara fördelaktig ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter som är valda av folket i allmänna val. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2022-2026 är:

- Sverigedemokraterna 11 mandat
- Socialdemokraterna 8 mandat
- Centerpartiet 6 mandat
- Moderaterna 3 mandat
- Liberalerna 2 mandat
- Kristdemokraterna 1 mandat

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.3.1 Övergripande utmaningar

För Färgelanda kommun råder likartade utmaningar som för flera andra kommuner. De största är följande, vilka har ett starkt samband med varandra:

- Finansiering av framtidens välfärd, såväl drift och investeringar som nödvändiga utvecklingsinsatser
 - Utmaningen är till övervägande del beroende av den nationella ekonomiska utvecklingen, men även av den lokala näringslivs- och befolkningsutvecklingen. Därutöver av kommunens förmåga att hålla nere kostnadsutvecklingen utan att stagnera i utveckling och attraktivitet.
- Kompetensförsörjning i en allt hårdnande konkurrens
 - Utmaningen är direkt kopplad till kommunens attraktivitet, både som arbetsgivare och som plats att leva och bo på, men är även kopplad till finansiell styrka och befolkningsutveckling.
- Att kunna leva upp till medborgarnas ökande förväntningar på offentlig service
 - Förväntningarna tenderar att öka över tiden i takt med välfärds- och teknikutvecklingen. Kloka och modiga beslut behöver fattas i utvecklingen av välfärden. Sambandet mellan välfärdens kvalitet och service, kompetensförsörjning och finansiering återspeglas i kommunens uppdrag. Balansen mellan dessa delar är en förutsättning för långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet.

3.3.2 Ekonomiska förutsättningar

(Utdrag ur SKR:s MakroNytt 1:2025).

Förra årets räntesänkningar i stora delar av världen stöttar efterfrågan i år på flera håll. Federal Reserve i USA och ECB kommer fortsätta sänka styrräntorna under 2025 för att ge en skjuts till fortsatt ekonomisk tillväxt. Men inflationen har visat sig motståndskraftig och är ännu inte på ländernas inflationsmål. Jämfört med våra tidigare prognoser är vår nuvarande bedömning att det blir något färre räntesänkningar. Även i Sverige visar den underliggande inflationen viss motståndskraft och vår bedömning är därför att Riksbanken bara sänker ytterligare en gång innan styrräntan stabiliseras runt 2 procent.

Vår bedömning är att svensk ekonomi har påbörjat en återhämtning från lågkonjunkturen som kommer bli allt mer påtaglig i år och nästa år. Penningpolitiken bidrar, ihop med finanspolitiken, till detta. Arbetsmarknaden följer efter med viss tidsfördröjning och även om sysselsättningen ökar något under 2025 så är det framför allt under 2026 som arbetslösheten minskar. I årets avtalsrörelse antas arbetsmarknadens parter

återigen ta stort ansvar för att bidra till återhämtningen. Ett lägre inflationstryck banar väg för att löneökningstakten kommande år avtar något jämfört med de senaste åren, men med stigande reallöner.

Sammantaget ger återhämtningen i ekonomin att skatteunderlaget ökar från en dämpad takt på 3,5 procent 2024 till 4,4 respektive 4,5 procent i år och nästa år. Skatteunderlaget beräknas öka med 4,4 procent i genomsnitt per år under perioden 2025–2028, vilket är ungefär i linje med den genomsnittliga ökningen under senaste tioårsperioden.

De ekonomiska förutsättningarna är något bättre inför kommunens kommande budgetarbete som följd av det som SKR beskriver i ovanstående text. Även om dessa positiva förändringar ingår i de ekonomiska förutsättningarna för Färgelanda kommun står kommunen ändå inför mycket stora utmaningar med att anpassa verksamheten till en kraftigt förändrad demografi samt att kommunens kostnadsnivå i dagsläget är mycket hög.

Befolkningsutveckling

Den demografiska utvecklingen i Färgelanda kommun kommer att ställa stora krav på kommunens arbete med att anpassa

verksamheterna efter denna förändring. Prognosen visar en större andel äldre och en kraftig minskning av andelen invånare i åldersgruppen 0-19 år.

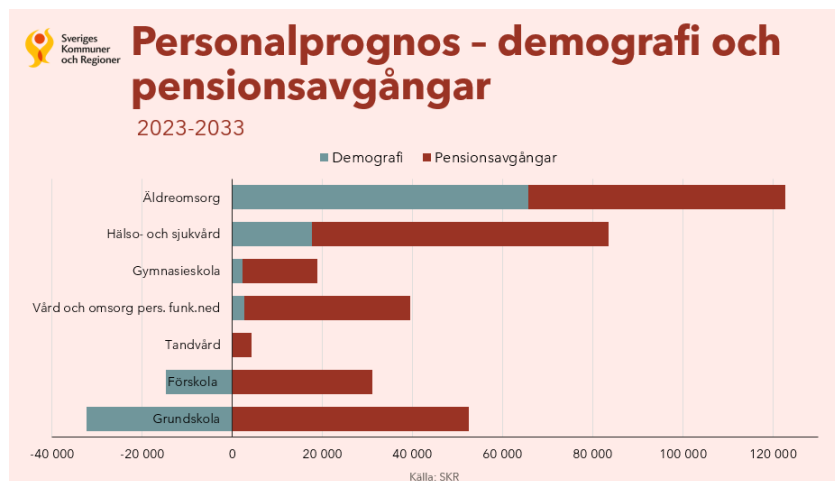
En utmaning blir att omfördela ekonomiska

förhållande till förskola/grundskola som kommer

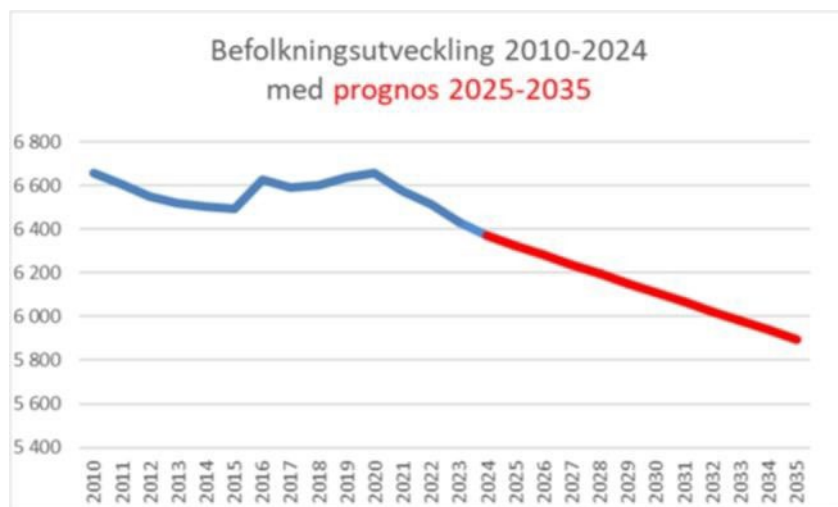
resurser från verksamhet för yngre åldersgrupper till äldreomsorg. Enligt SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) beräkningar kommer landets kommuner att ställas inför utmaningen att få behörig personal till sina verksamheter. Störst utmaning blir inom äldreomsorg vilket ska ställas i

att få vakanta tjänster som följd av den demografiska utvecklingen. För Färgelandas del blir utmaningen större än för riket avseende Förskola/grundskola i och med att den demografiska förändringen är större i Färgelanda än i riket.

Enligt framtagen prognos kommer antalet invånare i Färgelanda kommun vara 5 895 år 2035, vilket

innebär en minskning med 474 invånare i förhållande till år 2024.

3.4 Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomisk situation

Kommunens ekonomiska situation har under året varit mycket utmanande och fortsätter att vara allvarlig. Trots att olika effektiviseringsåtgärder har genomförts, har problemen förvärrats. Alla

sektorerna har brottats med betydande underskott och framtiden ser utmanande ut med ekonomiska svårigheter inte minst utifrån demografiska förhållanden.

Bristande fastighetsunderhåll

Stora skador och bristfälligt underhåll har lett till renoveringar av verksamhetslokaler, däribland ombyggnaden av Kyrkskolans gamla lokaler för att

ersätta Höjdens förskola och reparation av vattenläcka i idrottshallen.

Organisation

Kommunledningsorganisationen har under året haft många vakanser, vilka under stora delar av årets bemannats genom interimslösningar. Under året har flera försök att rekrytera ekonomichef gjorts. Det resulterade i att under hösten och fortsatt

under våren 2025, har en t.f. ekonomichef delvis rekryterats. Arbetet kommer fortsätta under 2025 för att utreda bemanning och organisation. Det samma gäller för HR-chef.

IT-samverkan

Beslut fattades om samarbete inom med flera grannkommuner, och arbete kring rekrytering av

ekonomichef och HR-chef fortsatte, med planer för förbättringar under 2025.

Nytt räddningstjänstförbund

Ett nytt räddningstjänstförbund - Räddningstjänsten Fyrbodal – bildades 1 januari 2025 genom en sammanslagning av Räddningstjänsten i Norra Älvsborg (NÄRF) och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB).

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

3.5.1 Styrning och ledning

Kommunfullmäktige antog den 2016-06-22 § 86, dnr 2015–534, nu gällande Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun.

Målstyrning

Kommunens vision är enligt MRP 2024–2026 Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft.

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer prioriterad inriktning och verksamhetsmål samt ger ekonomiska

förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet samt ska vara vägledande för nämnderna i deras arbete.

3.5.2 Uppsiktsplikt och intern kontroll

Uppsiktsplikt och intern kontroll Enligt Kommunallagen 6 kapitel 1 § ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Arbetet med intern kontroll är därmed lagstadgat och utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att inom sitt område se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Det övergripande

ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen, som med utgångspunkt från nämndernas rapporter ska utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Arbetet med intern kontroll är riskbaserat och ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. Nämnderna ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras.

Uppföljning av intern kontroll

Kommunstyrelsen antog 22 maj 2019 (§ 88) nuvarande Riktlinjer för intern kontroll i Färgelanda kommun.

Färgelanda kommun ska ha en god intern kontroll i sin verksamhet, vilket i sin tur genererar en god ekonomisk hushållning. Dessa riktlinjer syftar till att säkerställa att styrelser och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga de ska med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås;

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställa att lagar, policys, reglementen etc tillämpas.

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen

uppfylls. Den interna kontrollen ska skydda kommunen mot förluster eller förstörelse av dess tillgångar, samt eliminera eller upptäcka allvarliga fel. Den interna kontrollen ska vara en naturlig del i verksamheten och den fungerar som ett skydd mot ooberättigade misstankar för både förtroendevalda och tjänstemän.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för en god intern kontroll. Kommunstyrelsen ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen inom eget ansvarsområde för nästkommande år. Planen antas senast under december månad. Kommunstyrelsen kan också besluta om gemensamma kontrollpunkter för förvaltningen. Detta sker i samband med att kommunstyrelsen beslutar om sin egen

kontrollplan. Uppföljning av innevarande års interna kontrollplan sker i samband med att kommunstyrelsen beslutar om plan för eget ansvarsområde för kommande år.

Kommunstyrelsen ska i samband med årsredovisningen följa upp kommunens samlade interna kontrollplan för föregående år.

Nämnden ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen för

nästkommande år. Planen antas senast under december månad. Beslutad intern kontrollplan översänds till kommunstyrelsen. Uppföljning av innevarande års interna kontrollplan sker i samband med att nämnden beslutar om plan för kommande år. Uppföljningen översänds till kommunstyrelsen för att ingå i en samlad uppföljning av kommunens totala interna kontroll som sker i samband med årsredovisningen.

Intern kontroll 2024

Den sammanfattande bilden av kommunens interna kontroll är att den måste förbättras.

Rapporteringen måste göras mer enhetlig för att säkerställa systematisk uppföljning och genomslagskraft i arbetet. Alla nämnder förutom

socialnämnden har haft en antagen kontrollplan för 2024.

Antalet kontroller som visade på negativa avvikelser var 7 av totalt 14.

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

3.6.1 God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Kommunallagen anger att kommuner ska ha "en god ekonomisk hushållning" i sin verksamhet, vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Vad ska kommunen då göra? Kommunallagen sammanfattar:

- "För **verksamheten** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning"

Vad är god ekonomisk hushållning för Färgelanda kommun?

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen förvaltar mänskliga och materiella resurser så att en ekonomisk hållbarhet uppnås.

Det innebär att kommunens verksamhet är ändamålsenlig, av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det innebär också att kommunen förvaltar sin

egendom väl, har långsiktigt hållbara resultat- och investeringsnivåer samt hållbar personal- och kompetensförsörjning. Det ställer krav på ett gemensamt ansvarstagande, kontinuerlig omprioritering och ständig förnyelse av verksamhetens innehåll och inriktning.

Överskott är nödvändigt

Kommunens verksamhet har inte som syfte att generera vinst, men överskott är absolut nödvändigt för att långsiktigt kunna driva bra verksamhet. Att visa överskott på grund av tillfälliga realisationsvinster eller dylikt är dock inte långsiktigt hållbart sätt att bygga en budget. God ekonomisk hushållning är *inte* att förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov, och *inte* att finansiera driftskostnader med lån.

Det omtalade så kallade balanskravet innebär "att klara nollan" och det ska ses som en miniminivå för vad kommunen ska prestera. Noll är dock för lite av flera anledningar. Det gäller att ha beredskap

för det oväntade, eftersom det alltid tendera att inträffa. Ett nollresultat innebär dessutom att det saknas utrymme för att exempelvis bygga en ny skola när en gamla är utsliten, eftersom det är betydligt mycket dyrare nu än för 50 år sedan med nya investeringar som att bygga en skola eller en ny friidrottshall.

Men god ekonomisk hushållning är inte bara det ekonomiska resultatet. Genom att sätta mål och riktlinjer för de olika verksamheterna och sedan följa upp dem, synliggörs vad som faktiskt görs och vad kommunens invånare får för pengarna.

3.6.2 Verksamhet/måluppfyllelse

Prioriterad inriktning	Ansvarig nämnd	Verksamhetsmål	Nuläge	Mått	Målet anses uppfyllt	Läget 2024-12-31
Färgeland a kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen	Ökad andel nöjda medarbetare	HME 75 (2021)	HME (mäts vartannat år)	När HME överstiger 77	75 Målet ej uppnått
		Minskad sjukfrånvaro	9,6 %	Sjukfrånvaro	När sjukfrånvaron understiger 8 %	8,2 % Målet ej uppnått
		Minskad personalomsättning	19 %	Personalomsättning	När personalomsättningen understiger 10 %	13,5 % Målet ej uppnått
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden	Öka elevernas måluppfyllelse	204	Meritvärde i år 9 inför gymnasiet	210	214 Målet uppnått
			90 % 82 % 78 %	Andel godkända elever – nationella prov - år 9 Svenska Matematik Engelska	90 %	Svenska 93% Matematik 78% Engelska 94% Målet delvis uppnått
			90% 82% 78%	Andel godkända elever – nationella prov - år 6 Svenska Matematik Engelska	90 %	Svenska 83% Matematik 76% Engelska 90% Målet delvis uppnått
			89% 86%	Andel godkända elever – nationella prov år 3 Svenska Matematik	90 %	Svenska 59% Matematik 67% Målet ej uppnått

		Öka andel elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	76%	Andel elever behöriga till yrkesprogram	85 %	80% Målet ej nått
		Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö	Enkäten för trygghet och trivsel kommer gå ut till alla elever från förskolan till år 9 i slutet på april.	Trygghetsenkät	Fler elever svarar i enkäten att de känner sig trygga	Sammanställning endast på enhetsnivå Målet ej uppnått
God omsorg med individen i fokus	Kommunstyrelsen	Öka antalet individer i verksamheten som erhåller kvalitativ sysselsättning efter avslutad AML-insats (anställning och utbildning)	22 deltagare skrevs in under 2022. 60% kom ut i studier eller arbete.	Antal deltagare som går vidare till anställning eller studier	Antalet deltagare som går vidare till anställning eller studier med 5 procentenheter	34 deltagare skrevs in under 2024, 44% (15st) kom ut i studier eller arbete. Målet är ej uppfyllt enligt beslutat mått. Sett till hur målet är formulerat med individer är det uppnått.
	Socialnämnden	Graden av nöjdhet bland kunderna på särskilda boenden ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2022 års mätning Färgelanda 81% (Riket 77 %)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet	86% 2024 Målet uppnått
		Graden av nöjdhet bland kunder som har hemtjänst ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2022 års mätning Färgelanda 92% (Riket 77%)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet	91% 2024 Målet inte uppnått
		Graden av nöjdhet bland brukare i LSS verksamheten ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	Ingen mätning gjord	Mäts genom Socialstyrelsens nationella brukarundersökning avseende daglig verksamhet	Mätning genomförd 2023	Ingen mätning genomförd Målet ej uppnått
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen	Öka utsmyckningarna i kommunens tätorter	Ingen mätning gjord	Andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Genomförd mätning av andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Ingen mätning gjord Målet ej uppnått
		Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen	86 %	Kundenkät på bygglov och bygganmälan	90 %	97% Målet uppnått
Agenda 2030 ska implementeras i	Kommunstyrelsen	Matsvinnet ska minska	50 g/dag och portion	Mäts under en vecka 6 ggr/år	Max 35 g/dag och portion (skola och förskola)	34 g/dag och lunchportion inom skola, förskola och äldreomsorg tillsammans.

kommunens arbete					Max 100 g/dag och portion (äldreomsorg)	Målet bedöms uppnått, dock viss osäkerhet utifrån äldreomsorgens måttformulering och genomförd mätning.
	Kommunstyrelsen	Energiförbrukningen i kommunens fastigheter skall minska	2 956 Mwh	Årsförbrukning	Förbrukningen skall minska med 5 % per år under perioden.	2 210 Mwh Målet uppnått
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antal dialogträffar med berörda grupper	Minst 2 st. dialogträffar per nämnd	Inte genomfört för utbildningsnämnden, kommunstyrelsen Målet ej uppnått
	Kommunstyrelsen		Ingen plattform finns idag	Kontroll av det finns en plattform för klimatdialog	Inrättad plattform	Ingen plattform finns inrättad idag. Målet ej uppnått.
	Kommunstyrelsen	Näringslivets utsläpp ska minska	Ingen mätning finns av ev. genomförda insatser	Antal insatser tillsammans med näringslivet	Minst en insats per år	Detta mål är uppnått genom DMEF. Miljötillsyn ingår i deras grunduppdrag och Projekt Lokalt åtgärdsarbete i Valboåns avrinningsområde är genomfört under perioden 2021-2024 och är slutrapporterat. Tillsammans med lantbrukare och markägare har planer tagits fram för att förbättra markanvändning ur ett näringsretentionsperspektiv.
	Kommunstyrelsen	Samarbetet tillsammans med lantbruket inom kommunens klimatomställning ska öka	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antalet dialogträffar mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv	Minst två gånger/år	Detta mål är uppnått genom DMEF. Projekt Lokalt åtgärdsarbete i Valboåns avrinningsområde är genomfört under perioden 2021-2024 och är slutrapporterat. I projekter har dialogträffar genomförts. Tillsammans med lantbrukare och markägare har planer tagits fram för att förbättra markanvändning ur ett näringsretentionsperspektiv.
			Ingen mätning finns av ev. genomförda projekt	Antal projekt för att minska utsläpp	Minst ett projekt under åren 2024-2026	Detta mål är uppnått genom DMEF. Projekt Lokalt åtgärdsarbete i Valboåns avrinningsområde är genomfört under perioden 2021-2024 och är

						slutrapporterat. Tillsammans med lantbrukare och markägare har planer tagits fram för att förbättra markanvändning ur ett näringsretentionsperspektiv.
Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar livslängden på elektronik	Ingen mätning finns av antal livslängdsökande	Antal nya livslängdsökande åtgärder per år	Minst ytterligare en livslängdsökande åtgärd/ år	IT-utrustning i skolorna används så länge det bara är möjligt. Skadegörelse får ersättas. Plan för reinvestering av datorer ligger fast och kostnaden har varit relativt konstant.	
Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar användandet av cirkulära möbler	Finns ingen inventering gjord	Antal kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och inredning	Genomförd inventering	Inventering ej genomförd på KS Kyrkvägens förskola är till största delen inredd med cirkulära möbler och inredning	
Kommunstyrelsen		Inget stadfast system för cirkulära möbler finns	Kontroll av system för cirkulära möbler	Infört och stadfast system för cirkulära möbler	Inget system infört	

3.6.3 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll

över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej. Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

3.6.3.1 Resultat

Kommunkoncernen

2024 års resultat för kommunkoncernen är ett mycket svagt resultat. Det negativa resultatet beror framförallt på kommunens och bostadsbolagets negativa resultat. Det höga negativa resultatet för Valbohem AB beror framförallt på övergång till K3 vilket har inneburit att bolaget har gjort en

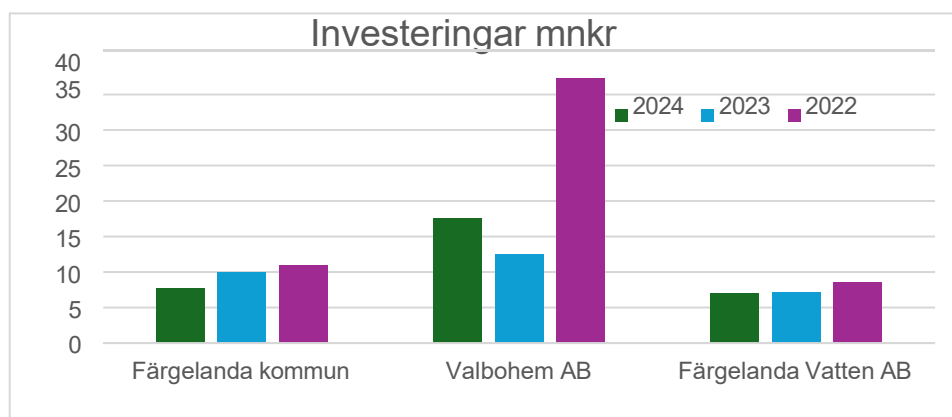
nerskrivning med 51.5 mnkr. Utan denna nerskrivning hade resultatet varit -0,4 mnkr. Bolagen beskrivs mer utförligt i årsredovisningens avsnitt för verksamhetsberättelser. Nedanstående resultat för koncernen är efter genomförda koncerninterna elimineringar.

Resultat

Mnkr	2024	2023	2022
Kommunkoncernen (sammanställd)	-69,4	12,8	29,6
Färgelanda kommun	-17,5	16,4	30,7
Valbohem AB	-51,9	-3,6	-1,1
Färgelanda Vatten AB	0	0	0,0

Kommunkoncernens investeringar uppgick till 32,3 mnkr vilket är en något högre nivå än 2023 (29,6 mnkr). Investeringsnivån kommer att öka ytterligare under perioden fram till 2035 utifrån de utmaningar som framförallt kommunen står inför.

Den sammanvägda bilden av resultatet för kommunkoncernen är en koncern med stora utmaningar och det avser kommunen och Valbohem AB.

Kommunen

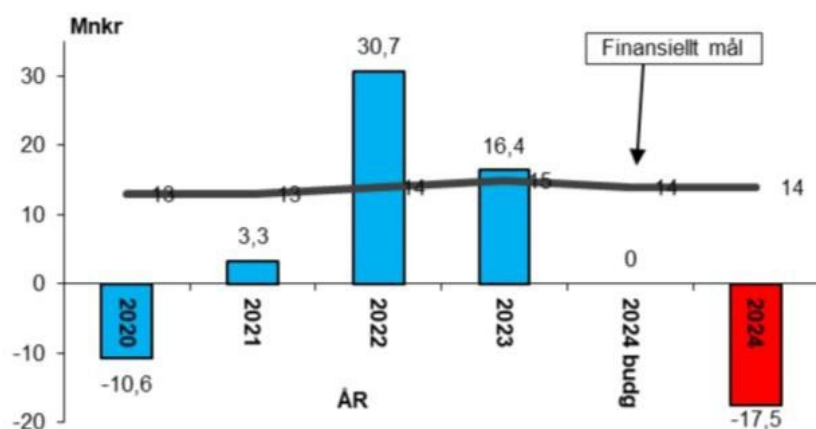
Årets resultat

Kommunens resultat 2024 blev -17,5 mnkr, vilket är 17,5 mnkr sämre än budgeterad nivå. Det dåliga resultatet förklaras till största delen av följande avvikelser gentemot budgeterad nivå:

- Nämnder/styrelser -58 mnkr
- Minskade pensionskostnader +6,6 mnkr
- Ej disponerade medel till personalomkostnader mm +13,9 mnkr
- Ökade skatteintäkter och generella statsbidrag +10 mnkr
- Finansiella intäkter +2,4 mnkr
- Finansiella kostnader +3 mnkr

Den mycket stora utmaningen för det kommande budgetarbetet blir att omhänderta det stora underskottet som redovisas för nämnder och styrelser. Detta arbete kommer att underlättas av överskotten för skatter, pensioner och finansfrågor men det kvarstår ändå att utmaningarna är mycket stora inför framtiden.

Den positiva avvikelsen för skatteintäkterna (+10 mnkr) högre än budgeterad nivå förklaras framförallt av att konjunkturläget för Sverige har blivit bättre än vad regering och Sveriges kommuner och regioner (SKR) antog då kommunens budget antogs för 2024

Kommunallagen är mycket tydlig avseende vad som gäller om det i delårsbokslutet prognostiseras ett negativt resultat. Kommunallagen anger att om det uppstår ett negativt resultat ska det regleras under de

närmast följande tre åren. Beslutet bör fattas snarast efter det att ett negativt resultat konstaterats, dock bör åtgärdsplanen antas senast vid påföljande fullmäktigesammanträde efter att delårsrapporten

behandlats i fullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade i december månad om övergripande åtgärder som behöver göras för att åtgärda 2024 års underskott. Dessa åtgärder kommer inför arbetet med MRP 2026-2030 att vara en viktig del i att skapa en långsiktigt hållbar

Budgetavvikelse per nämnd:

Nämnd	Budget mnr	Utfall mnr	Avvikelse mnr	Avvikelse
Kommunfullmäktige	3,0	2,8	+0,2	+7,7 %
Utbildningsnämnd	176,5	191,3	-14,8	-8,4 %
Socialnämnd	163,6	187,7	-24,0	-14,7 %
Kommunstyrelsen	96,0	111,4	-15,4	-16,0 %
Totalt	439,3	493,3	-54,0	-12,3

Den totala budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till – 12,3 %, ett underskott som kommer att kräva omfattande åtgärder för att åtgärdas.

Kommunstyrelsens underskott med -15,4 mnr.

Underskottet förklaras bl.a. av höga kostnader för reparation och underhåll av verksamhetslokaler, snöröjning men framförallt av ett stort underskott för internhyresfastigheter. Underskottet för internhyresfastigheter, -13,6 mnr, beror på att det gjordes en justering av budget 2024 som inte går att hantera då det avser interna kostnader och intäkter. Denna del är justerad i budget 2025.

Socialnämndens underskott, 24 mnr, berör samtliga verksamheter inom nämnden med tonvikt på äldreomsorgen som står för 50 % av underskottet.

Utbildningsnämndens underskott, 14,8 mnr, berör även den nämnden samtliga verksamheter förutom vuxenutbildning. Några av anledningarna till underskottet är höga vikariekostnader, extra resurser till barn med särskilt behov, små enheter

god ekonomi i Färgelanda kommun.

För att klara dessa åtgärder är det av stor vikt att ställa budget i förhållande till önskade verksamhets- och kvalitetsmål. Om inte uppställda mål kan uppnås med budgeterade medel måste målen ses över alternativt att öka budgetanslagen.

och små klasser kräver särskilda resurser.

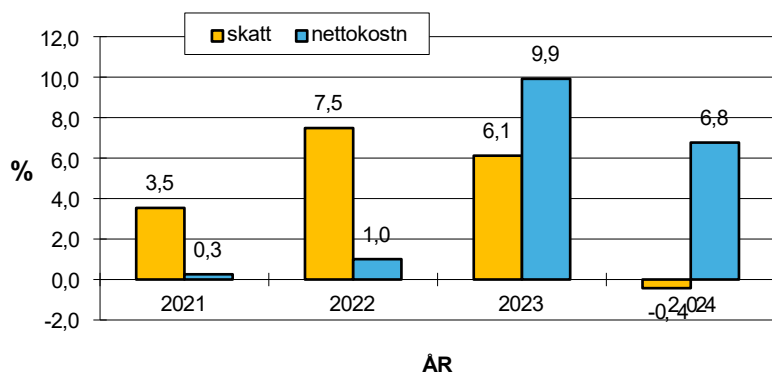
En utförligare beskrivning av respektive nämnds verksamhet för 2024 finns beskrivit i respektive nämnds årsberättelse som inte bifogas detta årsbokslut. Tillhandahålls av respektive nämnd.

Det negativa resultatet för 2024 kommer att försvåra arbetet att klara framtidens verksamhet samt höjda investeringsnivåer i och med att grundekonomin måste säkerställas. Arbetet med kommande budgetarbete kommer därför att fokuseras på att de finansiella målen resultat och soliditet. Dessa finansiella mål kommer att vara genomsnittliga per år för perioden 2023-2035 och de finansiella målen nivåer kommer därmed att styra den investeringsnivå som är möjlig utan att försämra grundekonomin ytterligare.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens nettokostnadsandel visar hur stor del av skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämnningen som går åt till att täcka olika typer av löpande kostnader i verksamheten. Nettot av

intäkter och kostnader 2024 visar att 104 % av skatteintäkterna togs i anspråk. Det är en utveckling som är ohållbar och som måste åtgärdas.

Skatteintäkterna minskade under året med 0,4 % och nettokostnaderna ökade med 6,8 %. Det är alltid, ur ett ekonomiskt perspektiv, negativt om ökningen av skatteintäkterna är lägre än nettokostnadsutvecklingen, ekonomin urholkas på sikt. Denna tendens fanns även för år 2023. Åren 2021-2022 är inte relevanta att jämföra i och med att det för dessa år fanns mycket statsbidrag

kopplat till pandemin mm.

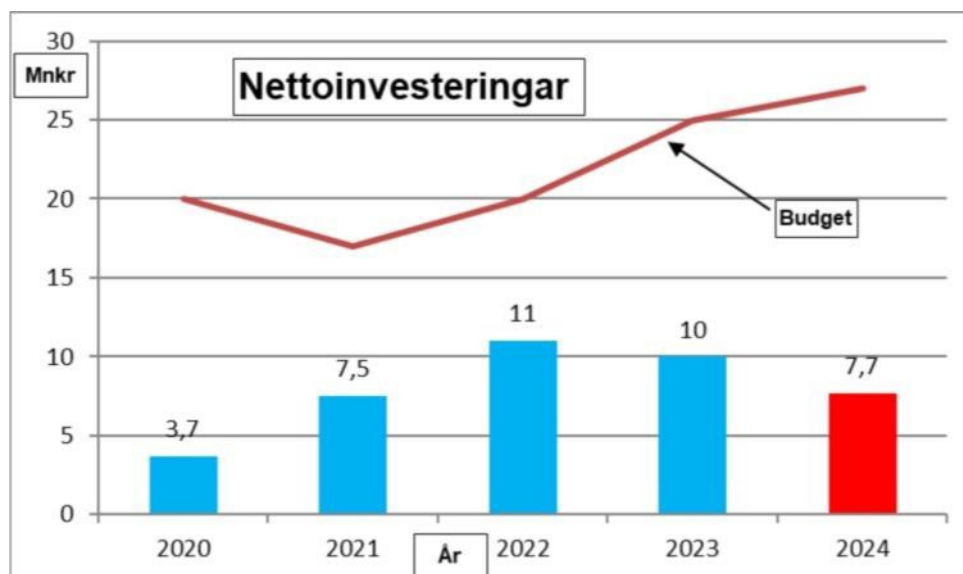
Kommunalskatten är hög i Färgelanda jämfört med andra kommuner. Därmed är skatteredskapet en mindre användbar resurs än i kommuner som har en låg skattesats.

Kommunalskatt %	2024	2023	2022
Färgelanda kommun	22,91	22,91	22,91
Liknande kommuner	22,10	22,10	22,10
Västra Götalands kommuner	21,82	21,81	21,78
Rikets kommuner	20,70	20,67	20,67

Årets investeringar

Investeringsanslaget för 2024 uppgick till 26,7 mnkr men den samlade investeringsvolymen uppgick enbart till 7,7 mnkr. En mycket låg andel av budgeterade investeringar förbrukas respektive år (19-55 %). Bland landets kommuner är en förbrukning på mellan 80-90 % vanlig vilket innebär att Färgelanda ligger på en mycket låg nivå. Denna låga nivå är inte bra i och med att verksamheten

behöver ändamålsenliga anläggningar. Budgetarbetet måste utvecklas för att få fram vilka investeringar som behöver göras under en tioårsperiod, kopplat till en genomsnittlig resultatnivå för samma period. Detta måste ställas i relation vilka driftkostnadsnivåer som verksamheten behöver för att klara en lämplig kvalitetsnivå.

Under året har investeringar för 3,7 mnkr genomförts avseende energiinvesteringar, fastighetsinvesteringar för 5,9 mnkr (bl.a. Kyrkvägens förskola och idrottshallen).

3.6.3.2 Kapacitet

Kommunkoncernen

I förhållande till 2013 har koncernens soliditet förbättrats och uppgår för 2024 till 22,9 %. Denna förbättring beror framför allt på Valbohem AB:s övergång till K3. Utifrån bolagens och kommunens

kommande investerings- och resultatnivåer måste den planerade soliditetsnivån ligga på en långsiktigt hållbar nivå.

Soliditet %	2024	2023	2022
Kommunkoncernen (sammanställd)	22,9	21,7	20,4
Färgelanda kommun	34,5	33,9	31,7
Valbohem AB	13,9	5,2	6,1
Färgelanda Vatten AB	7,8	3,9	4,5

En viktig parameter för att avläsa koncernens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning samt hur resultatet utvecklas över tiden.

Det är av stor vikt att de olika bolagen som ingår i kommunkoncernen har en soliditet som följer

ägardirektivens intentioner. I annat fall riskerar kommunen såsom ägare att få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter.

Den sammanvägda bilden av kapaciteten för kommunkoncernen är att den har en nivå som måste förbättras.

Kommunen

Soliditet och skuldsättningsgrad

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet. Detta mäts genom soliditet.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer: det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. Vid en finansiell analys är det soliditetens förändring som är av intresse, inte dess storlek.

Kommunens soliditet för 2024 ligger på 34,5 %, vilket är en marginell förbättring mot föregående års 33,9 %. Denna förbättring beror på en minskad låneskuld men soliditetsökningen hade blivit större

om inte likviditeten och kundfordringarna minskat i den omfattning som skett.

Soliditeten medräknat skulderna utanför balansräkningen (pensioner intjänade före 1998 i den så kallade ansvarsförbindelsen) har ökat med 0,5 procentenheter till 26,1%, vilket innebär en försämring som beror på ökad pensionsskuld.

Den del av tillgångarna som finansieras med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad och är soliditetens motsats. För 2024 har kommunen långfristiga skulder på 142 mnkr (varav 102 mnkr avser leasing av äldreboende). Kommunen har även kortfristiga skulder (till exempel leverantörsskulder) och avsättningar. Den aktuella skuldsättningsgraden har minskat från 66,1% till 65,5%.

3.6.3.3 Risk och kontroll

Kommunkoncernen

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör upprätthålla en sådan betalningsförmåga att man kan betala sina löpande utgifter utan att behöva låna kortsiktigt.

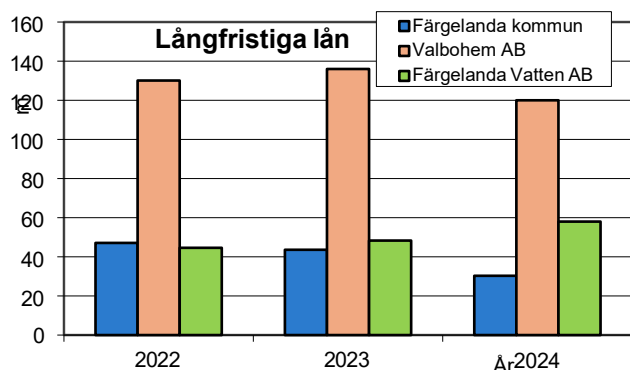
Ett mått som visar den kortsiktiga betalningsförmågan är kassalikviditeten.

Koncernen redovisade 2024 en kassalikviditet på 56,4 % vilket är en sämre nivå än tidigare år. I kommunkoncernen har Valbohem AB sämst kassalikviditet. Försämringen beror på en sänkt likviditetsnivå

Kassalikviditet %	2024	2023	2022
Kommunkoncernen	56,4	79,3	72,3

Utöver de bokförda likvida medlen fanns vid årets slut en outnyttjad checkkredit på 11 mnkr för koncernen.

En av de större riskerna för koncernen är ränteutvecklingen avseende kommunkoncernens låneskulden som för 2024 uppgår till 208 mnkr.

Det är av stor vikt att kommunen och bolagen har en räntestrategi som ska motverka effekten av snabba negativa ränteförändringar. Genom en aktiv koncernstyrning av investeringar och resultatutveckling ska inte skuldökning och ränteeffekter bli någon stor belastning för

koncernen.

Den sammanvägda bilden av risk och kontroll för koncernen är att den inte är alarmerande men att låneskulden inte bör öka ytterligare för framför allt Valbohem AB.

Kommunen

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innehåller två finansiella mål för Färgelanda kommun:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 - 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Finansiellt mål Resultat:

I och med att resultatet för 2024 blev -17,5 mnkr så uppnås ej detta resultatmål. Även ur ett historiskt perspektiv har resultatet avviker från det

finansiella målet. Det genomsnittliga resultatet för perioden 2020-2024 uppgår till +4,5 mnkr vilket motsvarar 0,9 % av skatter och statsbidrag.

Avstämning finansiellt mål - Resultatnivå					
mnkr	2020	2021	2022	2023	2024
Budgeterat resultat 2-4 % motsvarar följande mnkr	12	13	14	15	14
Redovisat resultat	-10,6	3,3	30,7	16,4	-17,5
Genomsnittligt resultat år 2020-2024					4,5
Resultatet motsvarar % av skatter och statsbidrag	-2,6 %	0,8 %	6,6 %	3,3 %	-3,6
Genomsnittligt resultat år 2020-2024 % av skatter och statsbidrag					0,9 %

Det är av ytterst stor vikt att de finansiella målen uppnås under den kommande planperioden. Det är av avgörande betydelse för att kommunen ska

kunna bedriva en verksamhet utifrån kommunens intentioner att verksamhet är ändamålsenlig, av god kvalitet och kostnadseffektiv.

Finansiellt mål Soliditet:

Årets soliditet är 34,5 % och har därmed ökat i förhållande till 2023. Ökningen beror framför allt på den mycket låga investeringsnivån. Utifrån kommunens resultat för 2024 och de mycket stora ekonomiska utmaningarna för framtiden är det inte

troligt att målet uppnås om inte stora förändringar görs i den ekonomiska styrningen.

För perioden 2020 - 2024 uppnår den genomsnittliga soliditetsnivån till 29,8 % vilket är en låg nivå.

Avstämning finansiellt mål – Soliditetsnivå %				
%	2020	2021	2022	2023
Finansiellt mål	35	35	35	35
Redovisat resultat	22,4	26,7	31,7	33,9
Genomsnittlig soliditet år 2020 - 2024				29,8

Soliditets- och resultatnivå bör vara en del av styrningen av budgeterad investeringsnivå utifrån en långsiktigt god ekonomisk hushållning och detta arbete bör förbättras.

Likviditet och intern kontroll

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad

likviditet samt att kommunfullmäktiges beslut om internkontroll efterlevs.

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 % innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

I kommunens kortfristiga skulder för 2024 (totalt cirka 98,8 mnkr) ingår en semesterlöneskuld på cirka 12,8 mnkr som troligen inte kommer att omsättas under det närmaste året. Bortsett från

semesterlöneskulden uppgår årets kassalikviditet till 89,2 %. Kassalikviditeten påverkas positivt av att kommunen har en outnyttjad checkkredit på 11 mnkr. Jämfört med 2023 har kassalikviditeten minskat vilket framför allt beror på en minskning av likviditetsnivån. Likviditeten har sjunkit kraftigt från 2023 års nivå 84 mnkr till 35 mnkr år 2024. Likviditetsnivån är nu på en lagom nivå för att klara löpande utbetalningar. Målsättningen är att likviditeten ska ligga runt 30 mnkr.

Kassalikviditet, kommunen

Kassalikviditet, %	2024	2023	2022
Inklusive semesterskuld	77,6	111,2	98,8
Exklusive semesterskuld	89,2	124,1	110,4

Intern kontroll

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls. Den interna kontrollen ska skydda kommunen mot förluster eller förstörelse av dess tillgångar, samt eliminera eller upptäcka allvarliga fel.

För att genomföra den interna kontrollen ska respektive nämnd utarbeta en internkontrollplan för sin verksamhet och sammanställa den för

respektive år.

Den sammanfattande bilden av kommunens interna kontroll är att den måste förbättras.

Rapporteringen måste göras mer enhetlig för att säkerställa systematisk uppföljning och genomslagskraft i arbetet. Alla nämnder förutom socialnämnden har haft en antagen kontrollplan för 2024.

Antalet kontroller som visade på negativa avvikelser var 7 av totalt 14. Kommunstyrelsen har

givit de nämnder som redovisat negativa kontrollmoment att i 2025 års uppföljning redovisa hur dessa har åtgärdats.

De kommunala bolagen Valbohem AB samt Färgelanda Vatten AB har internkontrollplaner för 2024. Utfallet av internkontroll 2024 för Valbohem

AB visar att det finns åtgärder att göra för att planerna ska vara uppfyllda. Utfallet av internkontrollen för Färgelanda Vatten AB är positiv och kontrollen fungerar väl.

Borgensåtagande och skuldsättning

När en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns. Färgelanda kommun har borgensåtagande per 2024-12-31 på 258 mnkr och allt avser borgen för kommunens bolag. I och med att borgensåtagandena enbart avser kommunens bolag utgör dessa borgensåtaganden inte en större risk i och med att kommunen äger bolagen till 100 % och där ingår den eventuella risken.

Kommunen har en låneskuld som uppgår till 30,3 mnkr. Av dessa lån är 25,9 mnkr upptagna hos Kommuninvest i Sverige AB och 4,4 mnkr är upptagna hos Dalslands Sparbank efter upphandling.

Vid sidan av dessa åtaganden har kommunen tecknat en solidarisk borgen för Kommuninvests skulder. Kommunens andel av dessa skulder är 0,6%.

3.6.3.4 Sammanfattning finansiell analys

Den sammanfattande bilden av Färgelanda kommun, utifrån ett finansiellt perspektiv, är en kommun med mycket stora ekonomiska utmaningar inför framtiden. Detta avspeglas bland annat i ett negativt resultat för 2024 och med dåliga historiska resultat. De historiska resultaten har uppnått positiva resultat med hjälp av tillfälliga statsbidrag mm vilket innebär att i grunden var det även dåliga resultat dessa år.

För perioden 2020 - 2024 var det genomsnittliga resultatet -3,6 mnkr och kommunens finansiella mål, att resultatet ska uppgå till 2-4 % av skatter och avgifter, hamnade på 0,9 % för samma period.

Det finns många delar i den finansiella analysen som signalerar att det kommer att krävas en mycket aktiv styrning för att skapa en god sund ekonomi som klarar de framtida utmaningarna som kommunen står inför.

Under rubriken ”risk och kontroll” beskrivs bl a kommunens arbete med intern kontroll. I den senast sammanställda internkontrollen framkommer att det finns flera internkontrollmoment som inte är genomförda eller som ger ett dåligt resultat. Det är av stor vikt att arbetet med intern kontroll ges en större vikt i kontrollarbetet.

3.6.4 Balanskravsresultat

Uppfyllt balanskravet även i år

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår

till 0 mnkr.

Balanskravsresultatet är 0 efter att RUR har disponerats men får inte ses som ett godkänt resultat. Det reella resultatet är -17,5 mnkr oavsett disponering av RUR. -17,5 mnkr är det underliggande problemet som måste åtgärdas i det kommande budgetarbetet.

Balanskravsutredning (mnkr)	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	-17,5	16,4	30,7
Samtliga realisationsvinster		-0,2	
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet			
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet			
Oraliserade förluster i värdepapper			
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjustering	-17,5	16,2	30,7
Reservering till (RUR)		-11,3	-26,1
Disponering från RUR	17,5		
Årets balanskravsresultat	0	4,9	4,6

Resultatutjämningsreserv

Färgelanda kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Det som styr när RUR får disponeras är vad som anges i kommunallagen samt kommunens egna ramverk. Kommunallagen (2017:725) beskriver en

grund för använda RUR är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos var det möjligt för år 2024.

Det är av avgörande vikt att beakta att en disponering av RUR inte på något sätt löser den ekonomiska problematiken för Färgelanda kommun.

Ingående RUR uppgår till 41,4 mnkr och för 2024 och efter 2024 års disponering uppgår RUR till 23,9 mnkr.

3.6.5 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

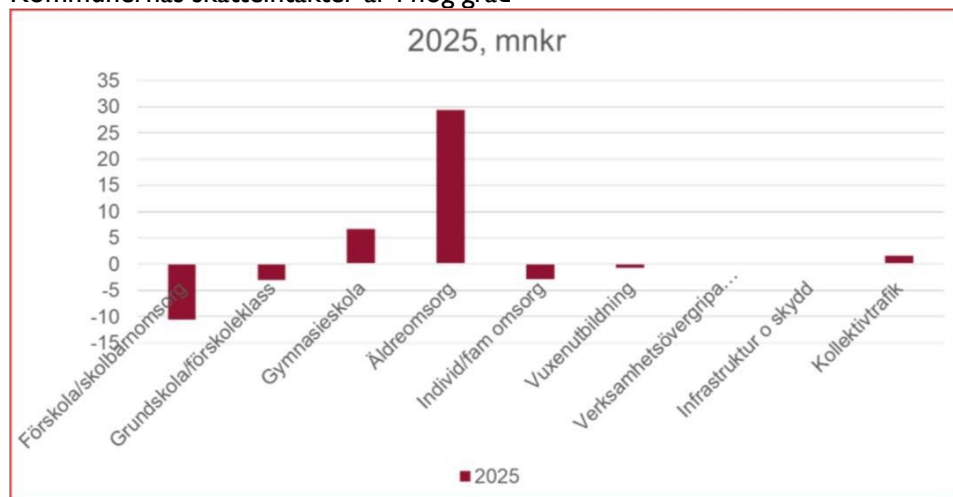
Kommunen.

Den sammantagna bedömningen är att Färgelanda kommun bedriver verksamhet med en ej godtagbar kvalitetsnivå och en kostnadsnivå som är alltför hög.

Samtliga nämnder står inför utmaningen att anpassa nettodriftkostnaderna efter invånarnas behov och en förändrad demografisk struktur.

Kommunernas skatteintäkter är i hög grad

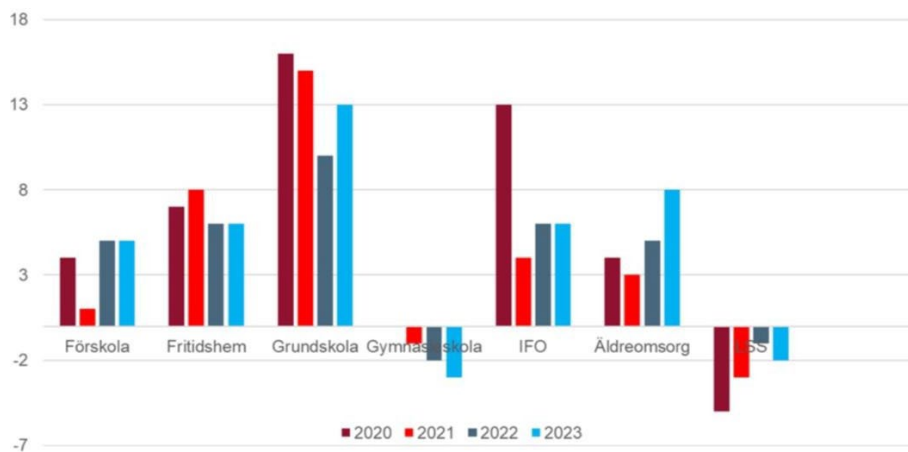
kopplade till skatteutjämningsystemets del som benämns kostnadsutjämning. Kostnadsutjämnings utjämnar för kostnader som kommunen inte själv kan påverka vilket innebär att respektive kommun får tillägg eller avdrag beroende på kommunens opåverkbara förutsättningar. För 2024 får kommunen 20,7 mnkr vilket fördelar sig på följande vis:

Ovanstående diagram visar t ex. att kommunen har fått 29 mnkr för äldreomsorgen för att den verksamheten ska kunna genomföras på ett liknande sätt som i landet i övrigt.

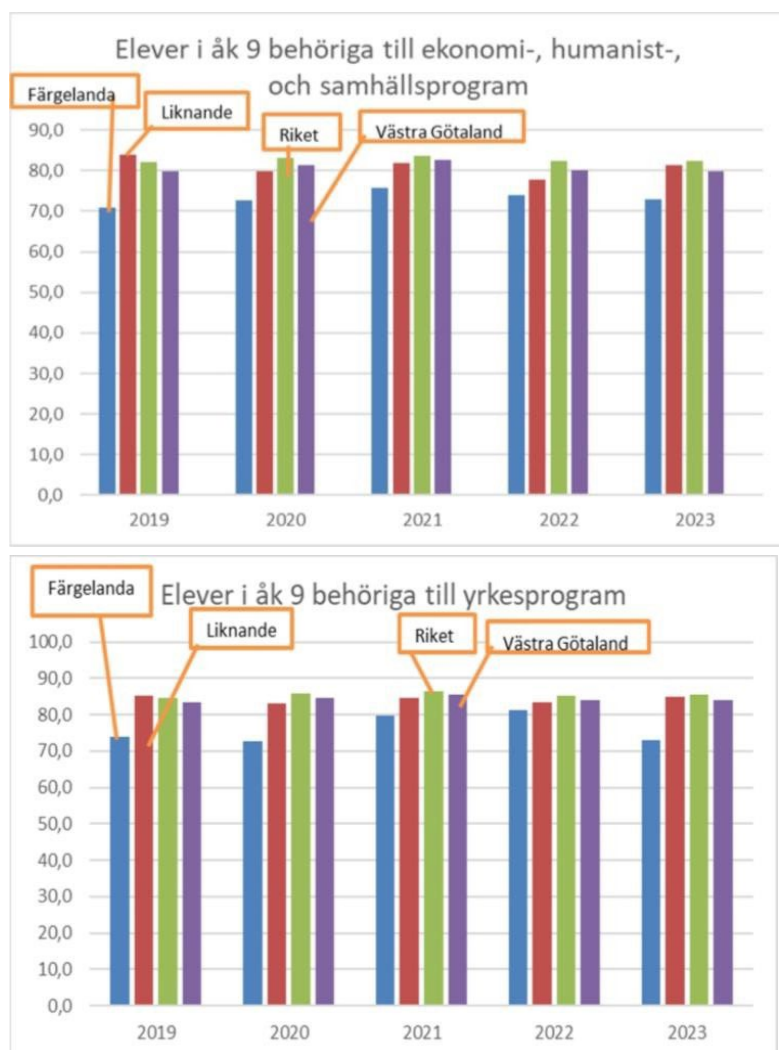
På följande diagram framkommer att även om kommunen har fått 29 mnkr för äldreomsorgen så bedrivs den till än kostnad som är 6 mnkr dyrare än vad den borde vara. Grundskolan är 13 mnkr dyrare än vad den borde vara. Totalt sett bedrivs de delar som ingår i skatteutjämningsystemet till

en kostnad som är 33 mnkr dyrare än vad den borde. Det är tillåtet att bedriva verksamheterna till den kostnadsnivå som kommunen anser vara rimlig men då måste intäkterna anpassas därefter med hjälp av ökade skatteintäkter. Färgelandas skatteintäkter är 81 öre högre än liknande kommuner i landet vilket ger en ökad skatteintäkt på 12 mnkr/år. Dessa 12 mnkr täcker inte kommunens kostnadsnivå som är 33 mnkr högre än vad kommunen får kostnadsutjämning för.

Inför det kommande planeringsarbetet måste antingen kostnaderna sänkas med 20 mnkr eller skatten ökas i motsvarande grad. Även den kvalitativa nivån på verksamheten måste förbättras.

För utbildningsverksamheten visar det sig att eleverna i Färgelanda kommun klarar kunskapsnivåerna sämre än i liknande kommuner vilket framgår av nedanstående diagram.

Under åren fram till 2035 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, ett krav som kommer att kräva att

det finansiella målet "resultat" uppgår till ca 10 mnkr som genomsnitt per år.

Kommunkoncernen

Även kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en grundekonomi som måste åtgärdas. För kommunkoncernen, som består av Färgelanda kommun, Valbohem AB samt Färgelanda Vatten AB, är utmaningarna att uppnå en god ekonomi i Färgelanda kommun och Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB har en god grundekonomi.

Den sammanfattande bedömningen av 2024 års resultat för kommunkoncernen är ett svagt resultat. Det svaga resultatet beror på kommunens och Valbohems negativa resultat.

Koncernens kapacitet bör förbättras och det måste ske genom att skapa positiva resultat på en nivå som klarar framtida investeringsnivåer.

3.7 Väsentliga personalförhållanden

Personalstruktur

I det fullständiga personalboksletet återfinns mer statistik och mer omfattande analyser. Här redovisas endast en kortfattad version.

Antalet tillsvidareanställda har ökat sedan föregående år men ligger fortsatt under medelvärdet i jämförelse med övriga kommuner inom Dalsland där medel ligger på 10 procent anställda av antal invånare medan Färgelanda ligger lägst i rang på 8 procent (SCB, 2023). Antalet visstidsanställda har också ökat sedan föregående år vilket kan ha sin förklaring i fortsatt hög personalomsättning

och höga sjuktal. Antalet anställda ger en bild över antalet personer som är anställda men tar inte hänsyn till sysselsättningsgrad, varvid antalet anställda även redovisas i årsarbetare som beräknas utifrån total arbetad tid omräknat till heltidsarbetare. Även antalet årsarbetare har ökat sedan föregående år, men sätts detta i paritet till ökningen av den genomsnittliga sysselsättningsgraden samt ökningen av mer- och övertid så finns det förklarliga skäl till att antalet årsarbetare ökat.

Antal anställda

Sysselsättningsgrupp	Antal anställda	2024	2023	2022
Månadsanställda	Tillsvidare	467	456	442
Månadsanställda	Visstid	72	57	55
Månadsanställda	Totalt	539	513	497

Tabellen visar fördelningen av månadsanställda den 31 december uppdelat på tillsvidareanställda och visstidsanställda under åren 2022 - 2024.

Antal årsarbetare

Sysselsättningsgrupp	Antal årsarbetare	2024	2023	2022
Månadsanställda	Tillsvidare	422	414	405
Månadsanställda	Visstid	57	44	47
Månadsanställda	Totalt	479	459	452

Tabellen visar antalet månadsanställda årsarbetare i heltider beräknat på arbetad tid för året dividerat med heltidsarbetsmätt om 1980 timmar/år under åren 2022 - 2024.

3.7.1 Sjukfrånvaro

Jämförelse med andra kommuner i landet (Kolada, 2025). Främst är det långtidsfrånvaron som är alarmerade hög. Utöver kostnader för lagstyrda rehabiliterande insatser har dessa långtidssjukskrivningar inneburit en extra kostnad

om 3 184 tkr för under 2024. Extrakostnader för korttidsfrånvaron uppgick till 14 752 tkr för 2024. Läs mer om detta i det fullständiga personalbokslutet.

Sjuktal					
	2024	2023	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro	8,2%	9,1%	9,6%	8,3%	8%
Sjukfrånvaro från dag 60	51,8%	50,2%	48,7%	42,8%	38,4%
Sjukfrånvaro dag 1-14	3,6%	3,9%	4,3%	4,1%	4,2%
Sjukfrånvaro dag 15 och uppåt	4,8%	5,0%	5,0%	3,9%	3,6%
Sjukfrånvaro kvinnor	8,6%	9,6%	9,9%	8,8%	8,2%
Sjukfrånvaro män	6%	6,4%	7,9%	6%	7,3%
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	6,4%	7,1%	7,2%	8,5%	6,6%
Sjukfrånvaro 30–49 år	6,8%	8,5%	10,0%	8,4%	7,7%
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	8,4%	10,1%	9,8%	8,2%	8,9%

Tabellen visar sjukfrånvaron i Färgelanda kommun. Med detta menas antal sjukfrånvarotimmar fördelat på antal budgeterade arbetstimmar. Statistiken är framtagen för hela 2024 och jämförs mot tidigare år. Timanställda är exkluderade i statistiken.

3.8 Förväntad utveckling

Befolkningen blir allt äldre med en ökad andel av personer inom äldreomsorg medan befolkningen i åldersgruppen upp till 19 år minskar kraftigt under de kommande 10 åren. Denna förändring kommer att ställa stora krav på den kommunala verksamheten att anpassa sig till den demografiska förändringen.

Välfärdens utmaningar ställer höga krav på styrning och ledning. En längre tid framöver kommer allt färre att finnas i arbetsför ålder och på så sätt kunna dels bemanna verksamheten samt att skatteunderlaget kommer att minska. Viktiga avvägningar kommer att behöva göras för att utveckla kommunen både som plats och

organisation samtidigt som resurser, både finansiella och personella kommer att minska. Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster, samtidigt som resurserna utnyttjas effektivt. En flexibel organisation, helhetsperspektiv och samarbete är framgångsfaktorer. Hela organisationen behöver arbeta aktivt, både operativt och strategiskt med kompetensförsörjningen, för att behålla och rekrytera kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande för framtidens personalförsörjning.

Kommunens ekonomi på sikt

Landets kommuner står inför ett fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader, Det kommer att krävas en god planering och styrning.

För att klara dessa ekonomiska utmaningar kommer Färgelandaveds kommun arbeta med genomsnittliga och styrande finansiella mål för perioden 2023 - 2035 och att organisationen arbetar utifrån en planeringshorisont fram till 2030-talet.

Den främsta utmaningen under kommande period (2026 - 2030) blir att klara de finansiella målen samtidigt som behoven av investeringar kan komma att öka. Eftersom en hög investeringsnivå påverkar resurserna till löpande drift inom verksamheterna måste en ständig avvägning göras mellan önskvärd storlek på resultat och storlek på planerade investeringar.

De aktuella förutsättningarna ställer krav på översyn av både kvalitet och ekonomi inom kommunens drift.

Även Färgelanda kommunkoncern står inför stora investeringsnivåer för att bland annat klara den demografiska förändringen samt reinvesteringar.

4 Drift- och investeringsredovisning

4.1 Driftredovisning (verksamheten)

Belopp i tkr	Netto 2023	Kostnad	Intäkt	Netto 2024	Budget 2024	Periodens Avvikelse
Nämnd/Sektor						
Kommunfullmäktige	-2 565	-2 829	0	-2 829	-3 064	235
Kommunstyrelse och Stab	-53 854	-66 534	8 246	-58 288	-59 494	1 206
Avdelning samhällsutveckling	-52 345	-110 897	57 756	-53 141	-36 568	-16 573
Utbildningsnämnden	-184 481	-218 061	26 723	-191 338	-176 498	-14 840
Socialnämnden	-167 788	-218 420	30 708	-187 712	-163 694	-24 018
Summa verksamheten	-461 033	-616 741	123 433	-493 308	-439 318	-53 990
Finansiering	-13 351	-130 703	117 559	-13 144	-33 749	20 605
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-66 244	-71 415	0	-71 415	-71 961	546
- Pensionskostnader	-43 297	-50 003	0	-50 003	-56 118	6 115
- Personalomkostnadspåslag (PO)	91 769	0	103 627	103 627	103 660	-33
- Internränta	1 794	0	3 589	3 589	3 564	25
- Övrigt	2 627	-9 285	10 343	1 058	-12 894	13 952
Summa efter finansiering	-474 384	-747 444	240 992	-506 452	-473 067	-33 385
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	490 878	-13 680	502 391	488 711	478 377	10 334
Finansiella intäkter	2 949	0	3 200	3 200	753	2 447
Finansiella kostnader	-3 001	-2 978	0	-2 978	-6 063	3 085
TOTALT	16 442	-764 102	746 583	-17 519	0	-17 519

4.2 Investeringsredovisning (netto)

Investeringsredovisning 2024

	Nämnd	Beslut	Ack utfall 20231231	Plan 2024	Utfall	Avvikelse
Investeringar enligt beslut före 2024						
Framtidens vårdmiljö (FVM)	SN	3 180	1 617	148	0	148
Elevadminsitrationsprogram	UN	800		800	0	800
Nyckefrihemtjänst	SN	600		97	0	97
Skolskjutsprogram	UN	300		300	0	300
Verksamhetssystem	KS	500		500	0	500
Energieffektiviseringar*	KS	20 212		20212	3749	16463
Investeringsbidrag*	KS	-10 106		-10106	-2717	-7389
Fastighetsinvesteringar	KS	65 090	11 104	9163	5943	3220
Ny förskola	UN	47 900				0
Ny dataplattform	KS/IT	8 450	4 063	550	0	550
Industriplan Högalid	KS	25 050	2 798			
SUMMA Infrastruktur och fastighetsinvesteringar		161 976	19 582	21 664	6 975	14 689
Utrustningsinvesteringar- Reinvesteringar						
Grundram	KS	900		900	112	788
Grundram	KS/SHU	460		460	341	119
Grundram	KS/IT	1 200		1 200	494	706
Grundram	UN	800		800	341	459
Bidrag Lärocentrum					-671	671
Grundram- IKT-plan	UN/IKT	470		470	462	8
Grundram	SN	880		880	308	572
Bidrag omstruktur ÄO (kommundelagationen)					-613	613
Summa årliga grundramar		4 710		4 710	774	3 323
ÄVC			556		141	
Anslutningsavgift fjärrvärme					-301	
Fjärrvärmenät					134	
Summa affärsverksamhet/taxeverksamhet					-26	
SUMMA investering		168 286		27 000	7 723	18 012

*i samband med ansökan till Kommundelagationen, ekonomi i balans

Under 2022 ansökte kommunen om bidrag hos Kommundelagationen ekonomi i balans. Bidraget som beviljades kommunen var 26 000 tkr. Utav dessa avsågs 11 792 tkr investeringar hos Valbohem. Under 2023 konstaterade kommunen pga. olika omständigheter att det inte var möjligt att genomföra projekten enligt ansökan och i sin delredovisning till kommundelegationen kommunicerades detta med delegationen. Under 2024 har slutredovisningen lämnats in och kommun

har blivit beviljade projekten med 50% utav den totala investeringsutgiften, förutom omstruktureringen i äldreomsorgen som fick 100% av de beviljade medlen (4 900 tkr). För kommunens del så innebar det 2 717 tkr för energibesparande åtgärder och utbyte till LED-armatur vid gatubelysningen. För Valbohems del uppgår bidraget till 11 016 tkr. Total fick koncernen 18 633 tkr i bidrag från kommundelegationen ekonomi i balans.

Åtgärd	Sökt belopp	Kostnad	Beviljat belopp
Omstruktur ÄO	4 900	4 900	4 900
Mattransporter egen regi	430	utgår	
Robotgräsklippare*	1 000	829	829
Energiåtgärder	5 120	1 020	510
LED gatubelysning	3 950	4 414	2 207
Tilläggsisolering*	7 650	15 342	7 671
Fönsterbyte*	1 800	1 135	1 135
Digital styr-och reglersystem*	350	512	512
Solpanel*	800	869	869
Total	26 000	29 021	18 633

*avser Valbohem

5 Ekonomisk redovisning

5.1 Räkenskaper årsredovisning

5.1.1 Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen			Koncernen	
		Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023	Utfall 2024
Verksamhetens intäkter	1	81 035	89 393	124 222	135 082	161 403
Verksamhetens kostnader	2	-543 856	-583 827	-584 834	-588 492	-645 498
Avskrivningar	3	-11 555	-12 026	-11 711	-20 056	-69 224
Verksamhetens nettokostnader		-474 376	-506 460	-472 323	-473 466	-553 319
Skatteintäkter	4	329 918	330 873	333 599	329 918	330 873
Generella statsbidrag och utjämning	5	160 960	157 839	144 778	160 960	157 839
Verksamhetens resultat		16 502	-17 748	6 054	17 412	-64 607
Finansiella intäkter	6	2 949	3 203	753	3 470	3 943
Finansiella kostnader	7	-3 009	-2 974	-6 807	-6 495	-8 770
Resultat efter finansiella poster		16 442	-17 519	0	14 387	-69 434
Extraordinära poster	7b	0	0	0	0	0
Periodens resultat		16 442	-17 519	0	14 387	-69 434

5.1.2 Kassaflöde

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	16 442	-17 519	14 388	-69 434
Justering ej likviditetspåv. poster enl. spec.	11 675	12 207	20 165	69 378
Övriga likviditetspåverkande poster enl. spec.	0	0	-1 530	0
Poster som redovisas i annan sektion enl. spec.	0	0	0	824
Poster som bokförts direkt mot eget kap.	0	0	19	75 503
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>28 117</i>	<i>-5 312</i>	<i>33 042</i>	<i>76 271</i>
+/- Minskn/ökn förråd m.m.	0	0	137	35
+/- Minskn/ökn övriga kortfrist. fordr.	4 942	2 827	3 997	1 333
+/- Ökn/minskn förutbetalda investeringsbidrag	-495	3 721	-495	3 721
+/- Ökn/minskn närf	2 505	-5 806	2 505	-5 806
+/- Ökn/minskn övriga kortfristiga skulder	10 658	-15 794	10 061	-14 731
Kassaflöde från den löpande verksamheten	45 727	-20 364	49 247	60 823
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i materiella anlägg.n.tillg.	-7 753	-2 431	-27 525	-93 351
Försäljning av materiella anlägg.n.tillg.	0	0	0	0
Investering i aktier o andelar	-599	-4 149	-649	-649
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-8 352	-6 580	-28 174	-94 000
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Upplåning				
Nyupptagna långfristiga lån	0	0	12 000	12 000
Amortering långfristiga lån	-3 500	-12 670	-5 740	-31 750
Nyupptagen långfristig leasingsskuld	0	0	0	0
Amortering långfristig leasingsskuld	-3 938	-9 536	-3 938	-9 536
Ökning långfrist skuld koncernbolag	0	0	0	473
Ökning kortfristiga lån	0	0	0	29 755
Minskning kortfristiga lån	0	-250	-5 996	0
Ökning kortfristig leasingsskuld	622	161	622	160
Minskning kortfristig leasingsskuld	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-6 816	-22 295	-3 052	1 102
Årets kassaflöde	30 559	-49 239	18 021	-32 075
Likvida medel från årets början	53 683	84 241	77 489	97 799
Likvida medel från periodens slut	84 242	35 002	97 799	65 724
Spec. " Justering ej likviditetspåverkande poster"				
Avskrivningar	11 555	12 026	20 056	69 224
Just. för förändr. Pensionsavsättning exkl utbet.	120	181	109	154
Just. för förändr. Andra avsättningar exkl utbet.	0	0	-1 530	0
Justering ej likviditetspåverkande poster	11 675	12 207	18 635	69 378

Spec. "Övriga likviditetspåverkande poster**som tillhör den löpande verksamheten"**

Andra avsättningar, minskn pga utbet

Övriga likviditetspåverkande poster...**Spec. "Poster som redovisas i annan sektion"**

Realisationsresultat samt upp- o nedskrivn.

för materiella o immateriella anlägg.n.tillg.

Poster som redovisas i annan sektion**Spec. till Årets kassaflöde**

+/- Ökn/minskn kassa och bank

Årets kassaflöde

0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	824	824	
30 559	-49 239	20 310	-32 075	
30 559	-49 239	20 310	-32 075	

5.1.3 Balansräkning

		Kommunen		Koncern	
Belopp i Tkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	8	1 051	6 855	1 051	6 855
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9a, 9b	156 298	149 063	397 551	423 076
Maskiner och inventarier	10a, 10b	12 623	12 784	24 078	25 428
Finansiell leasing	11	123 108	113 732	123 108	113 732
Finansiella anläggningstillgångar	12	15 830	19 979	6 045	6 694
Summa anläggningstillgångar		308 910	302 413	551 833	575 785
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		130	130	433	398
Fordringar	13	44 452	41 625	46 992	45 659
Kassa och bank	14	84 241	59 596	97 799	65 724
Summa omsättningstillgångar		128 823	101 351	145 224	111 781
SUMMA TILLGÅNGAR		437 733	403 764	697 057	687 566
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Årets resultat		16 442	-17 519	14 387	-69 433
Avgår avsättning RUR		-11 316	0	-11 316	0
Resultatutjämningsreserv		41 403	41 403	41 403	41 403
Övrigt eget kapital		101 764	106 890	107 173	185 747
Summa eget kapital		148 293	130 774	151 647	157 717
Avsättningar					
Avsättningar pensioner och liknande förpliktelser	15	7 051	7 231	7 366	7 520
Övriga avsättningar	16	70	70	70	70
Summa avsättningar		7 121	7 301	7 436	7 590
Skulder					
Långfristiga skulder	17	166 568	142 276	354 860	323 961
Kortfristiga skulder	18	115 751	123 413	183 114	198 298
Summa skulder		282 319	403 764	537 974	522 259
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		437 733	379 170	697 057	687 566
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser per 31 december	19	119 731	121 001	119 731	121 001
Borgensförbindelser	20	234 500	258 000	0	0

5.1.4 Noter

	Kommunen		Koncern	
Not 1 Intäkter belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Försäljningsintäkter	35 213	10 189	35 213	10 189
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	985	4 368	985	4 368
Konsumtionsavgifter	9 974	10 760	22 377	31 951
Taxor och avgifter	4 815	5 829	4 815	5 829
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	0	38 902	0	38 902
Hyror och arrenden	0	8 391	0	57 351
Offentliga bidrag (investeringar)	5 833	279	5 833	279
Övriga bidrag	13 352	4 667	13 352	4 667
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	7 531	6 008	44 809	6 008
Realisationsvinster materiella och immateriella anläggningstillgångar	3 332	0	7 698	0
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	1 859
Summa	81 035	89 393	135 082	161 403

	Kommunen		Koncern	
Not 2 Kostnader belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-282 195	-307 259	-291 699	-317 851
Pensionskostnader	-42 843	-43 974	-43 764	-45 008
Inköp material och varor	-20 179	-14 837	-45 239	-38 021
Inköp av tjänster	-20 998	-39 545	-21 065	-56 593
Köp av huvudverksamhet (Entreprenad)	-113 797	-113 413	-114 729	-114 441
Lokal- och markhyra samt övriga fastighetskostnader	-18 928	-25 869	-19 085	-26 046
Kostnader för räkenskapsrevision avseende fg år	-130	-125	-183	-178
Övriga kostnader	-30 549	-18 168	-38 491	-26 723
Lämnade bidrag	-14 237	-12 620	-14 237	-12 620
Realisationsförluster och utrangeringar		-8 017		-8 017
Summa	-543 856	-583 827	-588 492	-645 498

	Kommunen		Koncern	
Not 3 Avskrivningar belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Immateriella anläggningstillgångar	-255	-1 320	-255	-1 320
Byggnader och anläggningar	-8 383	-7 717	-15 451	-63 087
Maskiner och inventarier	-2 917	-2 989	-4 350	-4 817
Summa	-11 555	-12 026	-20 056	-69 224

Not 4 Skatteintäkter belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Kommunalskatt	323 056	331 334	323 056	331 334
Slutavräkning skattemedel	1 715	-1 664	1 715	-1 664
Prognos skatteavräkning	5 147	1 203	5 147	1 203
Summa	329 918	330 873	329 918	330 873

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Inkomstutjämning	106 975	108 612	106 975	108 612
Kostnadsutjämning	25 412	19 049	25 412	19 049
Fastighetsavgift	17 029	21 033	17 029	21 033
Utgjänningsavgift LSS	-11 743	-13 680	-11 743	-13 680
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	0	0	0
Regleringsbidrag/avgift	15 267	19 683	15 267	19 683
Generella bidrag från staten	8 020	3 142	8 020	3 142
Summa	160 960	157 839	160 960	157 839

Not 6 Finansiella intäkter belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Utdelning	0	277	2	277
Ränteintäkter	2 387	2 863	2 906	3 603
Räntebidrag	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	562	63	562	63
Summa	2 949	3 203	3 470	3 943

Not 7 Finansiella kostnader belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Räntekostnad lån	-1 270	-1 385	-4 786	-7 181
Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-1 739	-1 589	-1 709	-1 589
Skatt pga bokslutsdisposition	0	0	0	0
Summa	-3 009	-2 974	-6 495	-8 770

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Ingående anskaffningsvärde	0	1 306	0	1 306
Ackumulerade avskrivningar	0	-255	0	-255
Årets investeringar	1 306	7 124	1 306	7 124
Avskrivningar	-255	-1 320	-255	-1 320
Redovisat värde vid årets slut	1 051	6 855	1 051	6 855

Not 9a Mark, byggnader och tekniska anläggningar belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Ingående anskaffningsvärde	361 495	357 617	681 756	733 420
Ackumulerad avskrivning	-203 591	-211 972	-337 175	-352 727
Årets investeringar	6 828	11 134	69 512	39 906
Utrangering	0	0	0	0
Försäljning	-267	0	-267	0
Reavinst	217	0	217	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	-1 042	-51 103
Avskrivning	-8 382	-7 717	-15 450	-21 925
Ackumulerade uppskrivningar	0	0	0	36 365
Årets uppskrivningar	0	0	0	39 140
Redovisat värde vid årets slut	156 300	149 063	397 551	347 571

Not 9b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Markreserv	13 230	13 230	33 131	69 541
Verksamhetsfastigheter	89 607	89 011	263 353	248 485
Fastigheter för affärsverksamhet	3 817	3 615	3 817	3 615
Publika fastigheter	21 289	25 798	21 289	25 798
Fastigheter för annan verksamhet	10 778	10 765	10 778	10 765
Övriga fastigheter inkl. Va-anläggningar	1 681	1 397	49 285	45 774
Pågående arbeten	15 898	5 246	15 898	19 098
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	156 300	149 063	397 551	423 076

Not 10a Maskiner och inventarier belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Ingående anskaffningsvärde	76 330	79 315	94 555	102 412
Ackumulerad avskrivning	-63 776	-66 692	-73 991	-78 333
Årets investeringar	2 986	3 150	7 887	6 181
Utrangering	0	0	-29	-8
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	-173
Avskrivning	-2 917	-2 989	-4 344	-4 651
Redovisat värde vid årets slut	12 623	12 784	24 078	25 428

Not 10b Specifikation maskiner och inventarier belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Maskiner	818	582	11 324	12 854
Inventarier	10 565	11 103	11 021	11 143
Bilar och andra transportmedel	626	548	1 119	880
Konst	0	0	0	0
Övriga maskiner och inventarier	614	551	614	551
Summa	12 623	12 784	24 078	25 428

Not 11 Finansiell leasing belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Hyreskontrakt med avtalstid överstigande fem år				
Avgifter inom ett år	11 044	11 205	11 044	11 205
Avgifter senare än ett år men inom fem år	44 178	44 818	44 178	44 818
Avgifter senare än fem år	67 886	57 709	67 886	57 709
Summa	123 108	113 732	123 108	113 732
Fotnot:				
Hyreskontrakt med avtalstid mindre än fem år har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.				
År 2017 var första året som denna klassificering enl RKR 13.2 tillämpades.				

Not 12 Finansiella tillgångar belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Inera AB	42	42	42	42
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	6 000	0	0
Västvatten AB	0	0	175	175
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	5 447	6 096	5 447	6 096
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
HBV	40	40	80	80
Summa	15 830	19 979	6 045	6 694

Not 13 Kortfristiga fordringar belopp i Tkr	Kommunen		Koncern	
	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Kundfordringar	5 308	6 130	5 305	7 451
Värde reglering kundfordringar	-1 438	-1 987	-1 438	-1 987
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	36 633	32 111	38 029	33 465
Mervärdesskatt	3 136	4 500	3 136	4 500
Övriga fordringar hos staten	732	526	732	526
Övriga fordringar	81	344	1 228	1 704
Summa	44 452	41 624	46 992	45 659

	Kommunen		Koncern	
Not 14 Kassa och Bank belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Kassa och bank	84 241	35 002	97 799	65 724
Koncernkonto – bolag		24 478		
Koncernkonto - donationsfonder		116		
Summa	84 241	59 596	97 799	65 724

	Kommunen		Koncern	
Not 15 Avsatt till pensioner och liknande förpliktelser belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Avsättningar pensioner och liknande förpliktelser	5 674	5 819	5 989	6 108
Löneskatt	1 377	1 412	1 377	1 412
Summa	7 051	7 231	7 366	7 520

	Kommunen		Koncern	
Not 16 Övriga avsättningar belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Framtida underhåll av våtmarker	70	70	70	70
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa	70	70	70	70

	Kommunen		Koncern	
Not 17 Långfristiga skulder belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Långfristiga lån				
Ingående skuld	47 063	43 563	219 563	228 063
Nya lån	0	0	12 000	30 000
Amorteringar och lösen av lån	-3 500	-13 250	-3 500	-49 750
Utgående skuld	43 563	30 313	228 063	208 313
Övriga långfristiga skulder	0	0	3 793	3 685
Norra Älvsborgs räddningsförbund	5 806	0	5 806	0
Leasingskuld långa hyreskontrakt	112 063	102 527	112 063	102 527
Skuld för statliga investeringsbidrag	5 136	8 857	5 136	8 857
Övrigt	0	580	0	580
Utgående skuld	123 005	111 964	126 797	115 649
Summa Långfristiga skulder	166 568	142 277	354 860	323 961
Fotnot:				
År 2017 var första året som RKR 13.2 tillämpades på långa hyreskontrakt.				

	Kommunen		Koncern	
Not 18 Kortfristiga skulder belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Kortfristig del av långfristiga lån	3 500	3 250	53 545	83 300
Kortfristig del av leasingskuld	11 044	11 204	11 044	11 204
Skuld till kollektiv slam och renhållning	1 048	1 048	1 048	1 048
Leverantörsskulder	27 904	19 144	34 685	26 072
NÄRF (individuell del av pensioner)	331	484	331	484
Övriga skulder	23 237	6 913	29 444	14 847
VA kollektiv	0	0	4 336	4 567
Löneskatter	10 446	10 967	10 446	10 967
Mervärdesskatt	469	384	469	384
Upplupna löner	857	618	857	618
Upplupna semesterlöner	11 244	12 858	11 244	12 858
Upplupna sociala avgifter	5 173	6 158	5 173	6 158
Upplupna pensionskostnader	7 980	8 424	7 980	8 424
Upplupna räntekostnader	167	104	167	104
Övriga interimsskulder	12 351	17 262	12 345	17 263
Koncernkonto – bolag		24 478		
Koncernkonto - donationsfonder		116		
Summa	115 751	123 413	183 114	198 298

	Kommunen		Koncern	
Not 19 Pensionsförpliktelser belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Ansvarsförbindelse	97 502	100 204	97 502	100 204
Löneskatt	23 654	24 310	23 654	24 310
Avgår överskottsfond	-1 425	-3 513	-1 425	-3 513
Summa	119 731	121 001	119 731	121 001

	Kommunen		Koncern	
Not 20 Borgensförbindelser belopp i Tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Kommuninvest	234 500	258 000		0
Summa	234 500	258 000		0

5.2 Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer god redovisningssed samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som har använts i den senaste årsredovisningen har även använts i denna rapport.

Sammanställd redovisning

Den kommunala koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485), Färgelanda Vatten AB (556901-9630) som ägs till 100 % av kommunen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens aktiekapital elimineras mot kommunens aktieinnehav i bolagen. I övrigt görs elimineringar för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till att dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

Förråd, lager mm

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation R19. Posten avser ett överlager och består av diesel. Värderingsprincipen bestämd mängd och fast värde har använts.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

5.3 Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Nettoinvesteringar

Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Soliditet

Eget kapital dividerat med totalt kapital uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser

Eget kapital samt pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse (dvs. utanför balansräkningen) dividerat med totalt kapital uttryckt i procent.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

6 Nämnder

6.1 Barn- och utbildningsnämnden

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Intäkter	23 295	26 723	36 823	-10 100
Kommunbidrag	184 491	176 498	176 498	0
Summa intäkter	207 786	203 221	213 321	-10 100
Personalkostnader	-114 102	-120 993	-117 937	-3 056
Övriga kostnader	-93 635	-96 998	-95 305	-1 693
Kapitalkostnader	-39	-70	-79	9
Summa kostnader	-207 776	-218 061	-213 321	-4 740
Periodens resultat	10	-14 840	0	-14 840

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Nämndverksamhet	457	459	350	-109
Musikskola	849	691	217	-474
Förskola	38 741	38 371	32 615	-5 757
Grundskola inkl fritids, anpassad grundskola och förskoleklass	101 067	104 698	98 185	-6 514
Gymnasie- och anpassa gymnasieskola	35 691	36 848	35 415	-1 433
Vuxenutbildning	3 117	3 864	3 310	-553
Förvaltningsledning	4 560	6 406	6 406	0
Totalt	184 482	191 337	176 398	-14 840

Nämndens grunduppdrag i korthet

Utbildningsnämndens ansvar är enligt reglementet följande verksamheter:

- Förskola 1-5 år (4 enheter)
- Förskoleklass (3 enheter)
- Grundskola (5 enheter)
- Fritidshem (4 enheter)
- Anpassad grundskola (en enhet)
- Annan pedagogisk verksamhet
- Gymnasieskola
- Anpassade gymnasieskolan
- Vuxenutbildning
- Musikskola
- Fritidsgårdsverksamhet
- bedriva tillsyn av fristående enheter i kommunen som fått tillstånd av nämnden att bedriva verksamhet (två förskolor och en pedagogisk omsorg).
- att hälso- och sjukvård inom elevhälsan bedrivs enligt gällande lagar och författningar

Hänt i verksamheten

I januari 2024 tvingades utbildningschef fatta beslut, efter samråd med fastighetsförvaltare, om att halva lokalen vid Höjdens förskola behövde stängas på grund av att vattnet frös i dessa delar av lokalen. Lokaler saknade då rinnande vatten och toaletter.

I december inleddes förhandlingar med fackliga ombud och varsel om neddragningar med 10,5

tjänst lades med anledning av minskat antal barn i verksamheterna framåt.

I oktober fattade utbildningschef beslut om att utreda ett förslag om att flytta verksamheten från Ödeborgs skola till andra verksamheter på grund av brister i arbetsmiljön samt elevernas rätt till en god undervisning.

Personal

Sektorn har 182 årsarbetare 2024 vilket är 10 fler än året innan. Sysselsättningsgraden för året ligger på 98%, vilket är näst högst i kommunen och 1 procentenhet högre än år 2023.

Personalomsättningen är 8,1% vilket är en sänkning från 10,8% 2023 och 18% 2022. Även sjukfrånvaron visar en minskande trend, 5,8% 2024 mot 6,4% 2023 och 8,9% 2022.

Resultat och ekonomisk analys

Förskolor

Förskolorna uppvisar ett underskott. Detta beror sammanfattningsvis på följande faktorer:

- Månvägens förskola fick öppna en fjärde avdelning i augusti.
- Stängning av Höjdens och öppning av Kyrkvägens förskola
- Verksamheten behöver ofta vara öppen mellan 06:00 - 18:30.
- Vikariekostnader - små enheter klarar inte att täcka upp frånvaro
- Barn i behov av stöd som kräver extra personalresurser.

Grundskolor, fritidshem och anpassade grundskolan

Verksamheterna uppvisar ett underskott. Detta beror sammanfattningsvis på följande faktorer:

- Små klasser där kostnaderna inte täcks av intäkterna
- Elever i behov av särskilt stöd som kräver extra resurser
- Många enheter vilket är kostnadsdrivande personalmässigt

Gymnasiet och anpassade gymnasiet

Negativt resultat som främst beror på ökade volymer och dyrare programval. Inom anpassade gymnasiet får varje elev utöver

prognos stor påverkan eftersom kostnaderna är höga.

Vuxenutbildningen

Enheten för vuxenutbildning i sig visar ett positivt resultat som främst beror på ökade intäkter i form av statsbidrag och minskade

övriga kostnader i form av t ex interkommunal ersättning. Utbildningar har genomförts kostnadseffektivt och med god kvalitet.

Nämndens mål

- Öka elevernas måluppfyllelse
- Öka andel elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram
- Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö.

Framtida utveckling

En uppdaterad befolkningsprognos finns framtagen och visar på ett mycket tydligt sätt att volymerna minskar under kommande år och får stor påverkan på hela verksamheten, men störst påverkan på grundskolorna i åldrarna F-6. Mellan åren 2025 - 2035 förväntas antalet barn mellan 1-18 år minska från 1202 till 987. Minskningarna mellan åren är relativt jämnt fördelade och varierar mellan 10 och 35. Så även om förändringarna över tid är stora så är förändringen per år och årskull relativt små. Detta kräver ett mer långsiktigt förhållningssätt till resursanpassningar. Underlag har lämnats till tekniska avdelningen för framtagande av en uppdaterade lokalförsörjningsplan. En sådan

plan ger en nulägesbild av de bedömningar som görs. Sedan tidigare är underhållsåtgärderna av fastigheterna presenterade. Eget arbete pågår inom sektorn för att ta fram förslag som på sikt medför effektivare verksamhet med fokus på ekonomi och kvalitet.

Sektorn har vid flera tillfällen redovisat att klasstorlekarna är för små för att budgeten ska kunna hållas. När resurstilldelningen inte är tillräcklig kan inte kvalitén i verksamheten upprätthållas och barn och elever får inte den undervisning som de har behov av och rätt till. Den uppkomna situationen påverkar även elevers och personals arbetsmiljö. Slutsatsen är att antalet enheter måste minskas och under omställningsperioden måste de organiseras på ett helt annat sätt för att uppnå en kvalitativ verksamhet där varje rektor har en möjlighet att hålla sin budget. Omställningsprocessen måste dessutom ta hänsyn till kommunens investeringsutrymme under kommande år. Lokalförsörjningsplanen måste kopplas till kommunens investeringsplan. Sett över alla kommunala enheter drivs verksamhet generellt idag i treparallellig verksamhet – volymerna är dock på sikt av den storleken att tvåparallellig verksamhet är mer ändamålsenlig.

6.2 Kommunstyrelsen

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Intäkter	55 832	66 000	73 430	-7 430
Kommunbidrag	99 121	96 062	96 062	0
Summa intäkter	154 953	162 062	169 492	-7 430
Personalkostnader	-61 489	-63 242	-69 935	6 693
Övriga kostnader	-88 583	-100 147	-85 965	-14 182
Kapitalkostnader	-11 959	-14 040	-13 592	-448
Summa kostnader	-162 031	-177 429	-169 492	-7 937
Periodens resultat	-7 078	-15 367	0	-15 367

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	2 929	2 642	6 000	3 358
Kommunledning	17 661	17 577	18 293	716
Kansliavdelning	4 968	4 293	4 520	227
Ekonomiavdelning	7 072	6 883	7 267	384
Administrativa avdelningen	9 978	9 426	10 001	575
HR-och löneavdelning	8 017	8 673	8 226	-447
IT-avdelning	7 962	8 794	5 186	-3 608
Plan-och byggheten	1 462	1 414	3 903	2 489
Tekniska enheten	35 140	42 910	22 389	-20 521
Lokalvårdsenheten	146	10	0	-10
Arbetsmarknad-och Integration AMI	2 514	1 843	3 735	1 892
Samhällsutveckling ledning	3 910	2 033	1 761	-272
Måltidsenheten	4 439	4 931	4 781	-150
Totalt	106 198	111 429	96 062	-15 367

Nämndens grunduppdrag i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och består av elva ledamöter och sju ersättare. Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen biträds av kommundirektören, Sektor samhällsutveckling, Ekonomiavdelningen, Kansliavdelning,

Avdelning för social hållbarhet där kultur och fritid samordnas, IT-avdelningen samt HR- och löneavdelningen. Kommunstyrelsen ska bland annat leda förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens mark- och bostadspolitik, kontakter med näringslivet samt utgör kommunens personalorgan.

Hänt i verksamheten

Under 2024 har beslut tagits om att slå samman två räddningsförbund, Norra Älvsborgs Räddningsförbund och Mitt Bohuslän till Fyrbodals Räddningstjänst. Medlemskommunerna förutom Färgelanda är, Mellerud, Trollhättan, Vänersborg, Munkedal, Lysekil och Uddevalla kommun. Även en gemensam IT-organisation har beslutats, detta tillsammans med Mellerud, Bengtsfors och Åmål, som också blir värdkommun. Både ekonomichefen och HR-chefen har valt att under året avsluta sina anställningar. Ny chef

Personal

Antalet årsarbetare 2024 uppgår till 96 st, jämfört med 2023 då sektorn hade 98 st, en minskning med två årsarbetare. Kommunledningskontoret har minskat med tre medan sektor Samhällsutveckling ökat med en.

Sysselsättningsgraden för året ligger på 97 % för sektor Samhällsutveckling, samt 99 % för kommunledningskontoret. Förra året var graden 95% för sektor Samhällsutveckling, och samma som året innan för kommunledningskontoret.

Personalomsättningen har ökat med 0,1 procentenheter från 21 % till 21,1% 2024,

Resultat och ekonomisk analys

Nio av totalt tretton avdelningar/enheter har lyckats minska sina kostnader 2024 jämfört med 2023. Trots det visar Kommunstyrelsen underskott. Kostnaderna har ökat 15 400 tkr mellan åren samtidigt som rambudgeten sänktes, , detta sammantaget bidrog till ett underskott med 15 367 tkr, trots att intäkterna ökade med 18,2% och då främst genom tillfälliga bidrag.

Tekniska enheten som ansvarar för kommunens internhyresfastigheter, fjärrvärme och snöröjning har haft stora svårigheter att följa budgeten. Mellan 2023 och 2024 minskade rambudgeten med 7 848 tkr, utan att några större objekt försvann att underhålla. Fjärrvärmens visar på stora kulvertförluster och här pågår utredning om vad som ska hända med verksamheten. Snöröjningen visar på ett underskott om -4 546 tkr och är helt beroende

för Sektor Samhällsutveckling har rekryterats och började sin tjänst i september.

Året har präglats av stora reparationer av verksamhetslokaler som följd av stora skadegörelser och undermåligt underhåll.

Höjdens förskola stängdes och nya lokaler behöves för verksamheten. Alternativet resulterade i att Kyrkskolans gamla lokaler rustades upp för att möta dagens krav på förskolelokaler.

för kommunledningskontoret. Sektor Samhällsutveckling också ökat under 2024 från 8% till 10,7%

Korttidssjukfrånvaron för sektor Samhällsutveckling pendlar över tid mellan 3,5% och 4%. Däremot har långtidsfrånvaron (frånvaro från dag 60) ökat från 2023 med 12,8% procentenheter till 61,8%. För kommunledningskontoret ligger korttidsfrånvaron mellan åren runt 2,1%. Långtidsfrånvaron har minskat 16,5 procentenheter från 63,3 % 2023, till 47% 2024.

på hur mycket det snöar under säsongen. Inför 2025 kommer sektor Samhällsutveckling att debitera hyra till verksamheterna, och därmed borde det största underskottet vara borta. Detta förutsätter att inga oväntade händelser inträffar, vilket dock är ganska sannolikt på grund av det eftersatta underhållet. Snöröjningen på landsbygd upphör säsongen 2024–2025, men kommunen kommer fortsatt

röja sina egna områden, därav borde även underskottet på snöröjningen vara åtgärdat för

Även IT-avdelningen gick med underskott under året. I takt med att förväntningarna ökar från kärnverksamheterna på IT-avdelningen, kommer kommunen att behöva prioritera utveckling av IT-samverkan för att kunna stå rustade i framtiden med bland annat

2025.

välvärdsteknik och service till våra kommuninvånare. Men också med tanke på framtida behov av kompetensförsörjning kommer verksamheterna ställa höga krav på tekniska lösningar för att kunna vara där vi behövs som mest.

Nämndens mål

- **Prioriterad inriktning -Färgelanda ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Verksamhetsmål:

Ökad andel nöjda medarbetare, ej uppfyllt

Minska sjukfrånvaro, ej uppfyllt

Minska personalomsättning, ej uppfyllt

- **God omsorg med individen i fokus**

Verksamhetsmål:

Öka andel individer i verksamhet som erhåller kvalitativ sysselsättning efter avslutad AMI-insats (anställning och utbildning), ej uppfyllt

- **Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i**

Verksamhetsmål

Öka utsmyckningarna i kommunens tätorter, ingen mätning genomförd

Brukarnöjdheten inom myndighetsutövning, målet uppnått

- **Agenda 2030 ska implementeras i kommunens verksamhet**

Verksamhetsmål

Matsvinnet ska minska, målet uppnått

Energiförbrukningen i kommunens fastigheter skall minska, målet uppnått

Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet, ingen mätning genomförd

Näringslivets utsläpp ska minska, målet uppnått

Samarbetet tillsammans med lantbruket inom kommunens klimatomställning ska öka, målet uppnått

Kommunen ökar livslängden på elektronik, ingen mätning genomförd

Kommunen ökar användandet av cirkulära möbler, ingen mätning genomförd

6.3 Socialnämnden

Socialnämnden

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Intäkter	30 066	30 708	38 576	-7 868
Kommunbidrag	165 351	163 694	163 694	0
Summa intäkter	195 417	194 402	202 270	-7 868
Personalkostnader	-131 025	-148 440	-142 235	-6 205
Övriga kostnader	-66 807	-69 919	-59 975	-9 944
Kapitalkostnader	-22	-61	-60	-1
Summa kostnader	-197 854	-218 420	-202 270	-16 150
Periodens resultat	-2 437	-24 018	0	-24 018

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Nämndsverksamhet	619	586	671	85
Omsorgskontor	12 589	8 829	8 681	-148
Äldreomsorg	66 434	80 405	68 182	-12 223
Individ- och familjeomsorg	33 705	39 182	35 643	-3 539
Enheten för stöd och service	24 718	28 280	23 177	-5 103
Kommunal primärvård*	21 554	22 828	19 982	-2 846
Sektorchef	8 169	7 602	7 358	-244
Totalt	167 787	187 712	163 694	-24 018

*Verksamheten omdöpt 2024 från Kommunal hälso- och sjukvård. Avser i övrigt samma verksamheter.

Nämndens grunduppdrag i korthet

Socialnämnden har som uppdrag att verka för att främja invånarnas ekonomiska och sociala trygghet, skapa jämlika levnadsvillkor samt möjliggöra ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Genom sitt arbete strävar nämnden efter att stödja och stärka kommunens invånare, med fokus på att säkerställa en god livskvalitet för alla.

För att uppnå detta ansvarar socialnämnden för att följa och tillämpa tre centrala lagstiftningar:

- **Socialtjänstlagen (SoL):** Ger riktlinjer för hur socialt stöd och hjälp ska erbjudas till behövande.
- **Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS):** Syftar till att ge särskilt stöd och service till personer med omfattande funktionsnedsättningar.
- **Hälso- och sjukvårdslagen (HSL):** Reglerar ansvaret för att erbjuda god och säker vård inom hälso- och sjukvården.

Hänt i verksamheten

Sektorn har under året påbörjat ett förändringsarbete i syfte att förbereda och rigga organisationen för att möta kommande volymökningar man ser framför sig. Samtidigt har diskussioner om framtidens äldreomsorg initierats då en riktning framåt är nödvändig.

Biståndsbedömningen i kommunen har stramats åt och bemanningen inom hemtjänsten förstärkts. Därtill har systemstöd och tekniska lösningar delvis implementerats i syfte att modernisera och förbättra.

Personal

Sektorn har 201 årsarbetare 2024 vilket är 12 fler än året innan. Sysselsättningsgraden för året ligger på 93%, vilket är lägst i kommunen men 1 procentenhet högre än år 2022. Personalomsättningen är hög (18%) vilket är 1,2 procentenheter högre än f g år. En risk med hög personalomsättning är att färre får göra mer, något som skulle kunna ha inverkan på högre frånvaro till följd av sjukdom men också mer övertider och vikarieanskaffning.

Sektorn minskade totalt sett sjukfrånvaron med 2,1 procentenheter för året (totalt 9%) jämfört med f g år. Noteras bör att det är en fortsatt hög lägsta nivå, vilket är alarmerande. Sammanvägt ser sektorn bekymmersamt på framtiden, dels mot bakgrund av ovanstående, dels mot bakgrund att naturliga avgångar och egna avslut riskerar att leda till svårigheter med ny, - och ersättningsrekrytering.

Resultat och ekonomisk analys

Underskottet för år 2024 är betydande och berör samtliga verksamheter inom sektorn. Tonvikten ligger dock på äldreomsorgen vilken står för cirka 50% av årets underskott.

Äldreomsorgen

- Personalomsättning och sjukfrånvaro
- Kostnader för vikarier och övertidsersättningar
- Sjuklönekostnader
- Övriga fördyringar bland externa kostnader

Under året har det tillfälligtvis saknats full bemanning, såväl bland baspersonal som i chefsledet. Detta har lett till att den kontroll som normalt sett skall ske har blivit lidande, samtidigt som tillfälliga lösningar tillämpats för att lösa akuta situationer. Under sista kvartalet är samtliga enheter fullt

bemannade i chefsledet, således har den personella problematiken förbättrats och kontrollen återupprättats.

Under året har man sålt vakanta korttidsplatser till andra kommuner, vilket har haft positiv resultatpåverkan.

IFO

- Fler externa placeringar än beräknat, framför allt bland barn och unga
- Socialpsykiatrin nytt verksamhetsområde 2024 – fler placeringar än budget
- Positiv avvikelse på försörjningsstödet

I likhet med tidigare år varierar placeringar i antal och därmed kostnad. Man har under året sett ett betydande ökning bland orosanmälningar, vilket kan vara en orsak till

ökade vårdkostnader i samma grupp (barn och unga). Trots kraftig förbättring på utfallet för ekonomiskt bistånd klarar inte detta ensamt av att kompensera för externa vårdkostnader.

Enheten för stöd och service

- Personlig assistans – resurskrävande ärenden
- Gruppboenden – hög frånvaro bland ordinarie personal
- Låga kostnader för LSS (lagen om stöd och service) i kommunen

Färgelanda har låga kostnader för LSS. Till 2025 har budget justerats till en nivå

som rimmar med den standardkostnad som beräknats för kommunen.

Kommunal primärvård

- Personalomsättning och introduktioner
- Inhyrda bemanningsföretag
- Övertidsersättningar, sjuklöner och vikarier

Nämndens mål

- **Prioriterad inriktning - God omsorg med individen i fokus.**

Verksamhetsmål:

Graden av nöjdhet på särskilt boende uppfyllt (86% 2024, 81% 2023)

Graden av nöjdhet bland kunder med hemtjänst ej uppfyllt (91% 2024, 92% 2023)

Graden av nöjdhet bland brukare med LSS – mätning ej genomförd.

För fullständig information hänvisas till kommunens redovisning om måluppfyllnad.

Framtida utveckling

Under 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft med krav på uppsökande och förebyggande verksamhet, vilket

kommunen ännu inte är rustad för. Lagförändringen kommer att påverka hela kommunen och kräver anpassningar för att möta framtidens välfärdsutmaningar. För att möta det

ökade behovet av boendestöd krävs en omstrukturering inom förvaltningen.

Utredningen om en gemensam korttidsvistelse enligt LSS i Dalsland behöver påskyndas. Samtidigt måste kommunen arbeta mer aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och minska personalomsättningen. Med en växande andel äldre i befolkningen behöver verksamheten anpassas för att stärka stödet i ordinärt boende.

Nämnden behöver ta ställning till vilka insatser kommunen ska ansvara för och vad som kan tillhandahållas av andra aktörer i samhället. En konkret och långsiktig plan är nödvändigt ur ett såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt perspektiv.

7 Koncernbolag

7.1 Valbohem AB

Resultaträkning (tkr)

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Intäkter	40 956	44 887	44 832	46 140
Kostnader	-34 936	-40 382	-38 196	-38 548
Avskrivningar	-5 839	-6 162	-6 043	-55 706
Rörelseresultat	181	-1 657	593	-48 114
Finansnetto	-1 271	-1 928	-3 790	-3 800
Resultat efter finansiella poster	-1 090	-3 585	-3 197	-51 914

Balansomslutning	213 238	206 664		247 116
Soliditet %	6,6	5,3		13,9
Investeringar	37 349	12 485		17 636
Antal anställda, medeltal	16	16	16	16

Bolagets grunduppdrag i korthet

Uthyrning av lägenheter och lokaler enligt allmännyttans principer

Hänt i verksamheten

Det senaste året har minst sagt varit händelserikt för bolaget. Med ny ledning på plats och ett tvåårigt avtal med hyresgästerna påbörjades hantering av den ackumulerade underhållsskulden och detta har uppfattats som en bra start. Arbetet kommer att fortgå under kommande år för att ej få ännu större problem över tid liksom att anpassa antalet enheter till efterfrågan. Likt många andra bostadsbolag är vakansgraden ökande och detta kan hanteras på olika sätt. Arbeta pågår därför med att öka efterfrågan och att minska utbudet. Utöver detta har även arbete lagts på att effektivisera verksamheten rent

organisatoriskt och även att skapa en grund för de kommande åren vad gäller verksamhetens huvudsakliga kostnader (energi- och räntekostnader). Övergången till det s k K3-regelverket har inneburit att värdering av verksamhetens fastigheter har ägt rum och dessa har indelats i komponenter (t ex stomme/grund, tak, fasad, fönster, ventilation m m) för att hantera olika värdeminskningstider. Värderingen innebär också såväl upp- som nedskrivningar som påverkar verksamhetens soliditet på ett positivt sätt.

Resultat och ekonomisk analys

Bolaget redovisar ett underskott för året kopplat till den nedskrivning som skett av fastigheter. Denna nedskrivning motsvaras av uppskrivning i balansräkningen och detta leder

till en förbättring av soliditeten. Åtgärder har vidtagits under året som kommer att innebära en bättre kostnadskontroll framåt.

Framtida utveckling

Bolaget kommer att fortsätta att beta av den ackumulerade underhållsskulden samtidigt som utbudet skall dimensioneras efter framtida efterfrågan. Bolaget har ansökt om ytterligare kapital från ägaren då det varit underkapitaliserat från starten 1996. Vidare kommer bolaget enligt plan att både riva och försälja fastigheter enligt framarbetad plan. Strategin framåt är även att modernisera

bolagets närvaro i digitala kanaler för att kunna möta potentiella hyresgäster enligt dagens tillvägagångssätt. Övergången till K3-regelverket kommer också att innebära att aktivering av eget arbete kan vara aktuellt. Översyn av rutiner, effektivisering av organisationen och digitalisering ligger också på arbetsbordet för tiden fram till 2030.

7.2 Färgelanda Vatten AB

Resultaträkning (tkr)

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Intäkter	15 063	17 026	20 344	18 679
Kostnader	-13 430	-13 648	-15 923	-14 776
Avskrivningar	-1 988	-2 339	-2 959	-2 648
Rörelseresultat	406	1 039	1 462	1 255
Finansnetto	-406	-1 038	-1 460	-1 254
Resultat efter finansiella poster	0	1	2	1
Skatt på årets	0	-1	-2	-1
Årets resultat	0	0	0	0

Balansomslutning	55 279	63 448		76 845
Soliditet %	5 %	4 %		8 %
Investeringar	8 486	7 084	11 000	7 024
Antal anställda, medeltal	0	0	0	0

Bolagets grunduppdrag i korthet

Färgelanda Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB

har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

Bolagets verksamhet är förenlig med fastställt ändamål.

Hänt i verksamheten

Ett axplock av händelserna under 2024.

- Ett samarbete med kommunala bostadsbolaget Valbohem, med fokus på information och vägledning till hyresgäster, har etablerats.
- Utbyte av en sprucken spillvattenledning vid pumpstationen i Rådanefors samt två utbytta brunnar i Rådanefors, med gott resultat avseende tillskottsvatten, har skett.
- Flertalet vattenläckor/avloppsstopp har åtgärdats.
- Vattenmätarbrunn är på plats i Ödeborg för att mäta förbrukningen mot Ellenö. En flödesmätare är också installerad i Stigen.
- Skogsvägens tryckstegringsstation har fått ett uppdaterat styrskåp för att möjliggöra fjärrövervakning.
- Luftfläkten till biotanken i är utbytt. I Järbo avloppsreningsverk är hydroforpumpen utbytt.
- Fasadbyte och inhängning av Färgelanda högreservoar har genomförts.
- Spill-, dag- och dricksvattenledningar har bytts ut, ink nya ventiler och spolbrunnar, på Lillåvägen.
- Dalslands miljökontor har kontaktat oss för upprättande av årligt möte avseende åtgärder enligt VA-plan och vattentjänstplan.

Resultat och ekonomisk analys

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att de nödvändiga kostnaderna som krävs för att tillhandahålla respektive vattentjänst ska finansieras via motsvarande intäkt. Den taxefinansierade verksamheten får inte gå med vinst. Eventuella överuttag av bruksavgifter redovisas som skuld till VA-kollektivet. Överuttag kan flyttas över till VA-fonder för specifika ändamål som gynnar hela kollektivet. Underuttag redovisas som förlust. Färgelanda Vatten AB har en VA-fond "Solenergi" som ska

användas för att öka andelen egentillverkad energi. Ej aktiverad VA-fond uppgår till 597 tkr.

Årets överuttag uppgår till 231 tkr (994 tkr). Kvarvarande ackumulerat överuttag är 4 567 tkr (4 336 tkr), se not 18. Färgelanda Vatten AB:s resultat för räkenskapsåret 1 januari 2024 – 31 december 2024 är 0 tkr. Färgelanda Vatten AB:s låneportfölj består av direkta lån 58 000 tkr (48 500 tkr) via Kommuninvest. En nyupplåning har skett under året på 9 500 tkr. Färgelanda Vatten AB sköter sin egen finansiering med ramborgen via Färgelanda kommun.

Framtida utveckling

En tydlig trend är ökade myndighets-, lag- och kundkrav, ett behov av långsiktig klimatanpassning och nya säkerhetskrav kring bland annat nätverk- och informationssäkerhet (NIS).

Framåt kommer NIS-direktivet utökas till att inte bara hantera dricksvatten utan även avloppshantering. Om ca 2 år kommer strängare reningskrav, till exempel krav på rening av läkemedelsrester och mikroplaster, lägre utsläppshalter och utökade krav för slamhantering. Klimatförändringar ger större och intensivare regn, vilket resulterar i högre belastning på nätet. Arbete med att klimatekstra nätet kan behöva prioriteras. Sannolikt kommer

också i framtiden större krav på rening av dagvatten.

En ökad beskattning på VA syns framöver på grund av ränteavdragsbegränsnings-regeln som infördes 2019. Ränteavdragsbegränsningen innebär att räntan inte får dras av till fullo med åtföljande beskattning.

Stigande kostnader kräver taxehöjningar, delvis på grund av tidigare finansiering, minskad vattenförbrukning och ökad beskattning. Enligt Svenskt Vatten kommer taxorna behöva höjas i snabbare takt framöver beroende på ett uppdämt investeringsbehov och ökande krav på vatten- och avloppstjänster.

8 Revisionsberättelse

Till Fullmäktige i Färgelanda kommun

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Till grund för vår bedömning ligger också fördjupade granskningar avseende årsredovisning, delårsrapport, granskning av lokalförsörjning och granskning av ekonomi i balans. Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar, behandling av inkommande svar på tidigare granskningar eller rena infonnationer som inte resulterat i någon granskningsrapport.

Årets resultat uppgår till -17,5 mnkr vilket kan jämföras med ett budgeterat resultat på 0 mnkr. Balanskravsresultat uppgår till 0 mnkr efter ianspråktagande av medel till resultatutjämningsreserv.

Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och socialnämnden redovisar för 2024 negativ budgetavvikelse och de har under 2024 återigen inte klarat att vidta nödvändiga åtgärder för att anpassa verksamheten till den ekonomiska ramen.

Bedömningar

Vi bedömer att kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och socialnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och inte ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll inte har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de finansiella målen och inte förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi riktar, utifrån redogörelsen ovan, en **anmärkning** mot utbildningsnämnden och socialnämnden för brister i styrning och intern kontroll av verksamhet, brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för bristande måluppfyllelse ekonomi och verksamhet.

Vi tillstyrker, trots ovan lämnade anmärkningar, att fullmäktige beviljar **ansvarsfrihet** för nämnderna samt enskilda ledamöter och ersättare i dessa organ.

Vi avstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i sin helhet samt enskilda ledamöter och ersättare i detta organ för brister i styrning och intern kontroll av verksamhet, brister i styrning och intern kontroll av ekonomi samt för bristande måluppfyllelse ekonomi och verksamhet.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Med hänsyn till kommunallagens jävsregler har Tobias Bernhardsson inte deltagit i granskning av utbildningsnämndens verksamhet.

Färgelanda kommun 2025-04-14

Tobias Bernhardsson
Ordförande

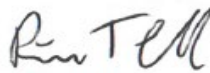
Ann-Britt Dahl,
Vice ordförande

Hugo Hultgren

Leif Dahl

Rino Tell

Bilaga

Bilaga 1 Revisorernas redogörelse